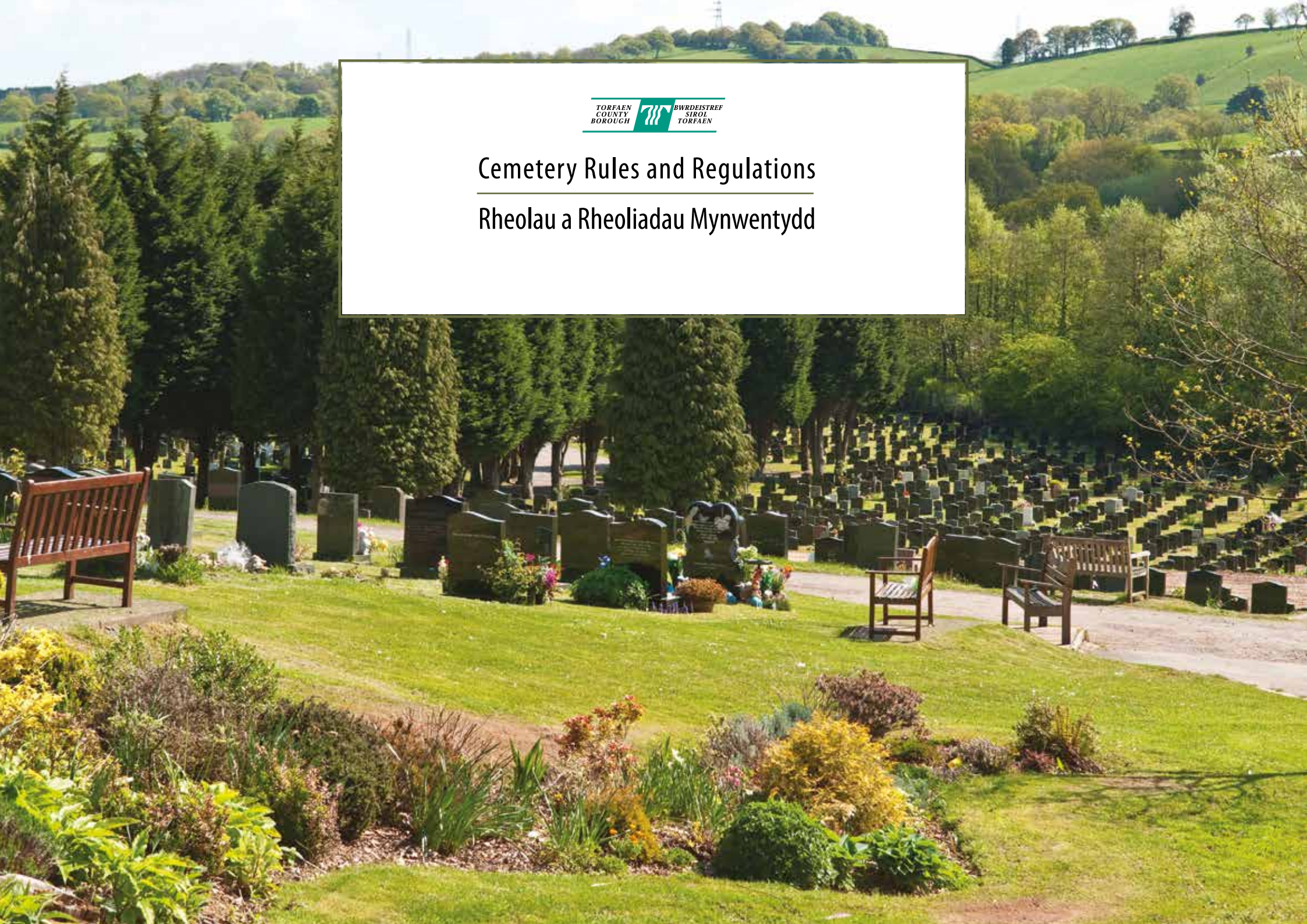


# Cemetery Rules and Regulations

---

## Rheolau a Rheoliadau Mynwentydd



# Cynnwys

|   |    |                                       |    |
|---|----|---------------------------------------|----|
| <b>Cyflwyniad</b>                           | 4  | <b>Cofebion</b>                       | 63 |
| <b>Oriau agor a gwybodaeth gysylltiedig</b> | 8  | Ymddygiad ar dir mynwentydd           | 69 |
| <b>Cofrestr Claddedigaethau</b>             | 9  | <b>Gwybodaeth amrywiol</b>            | 72 |
| Claddedigaethau                             | 11 | Gwasanaethau capel                    | 72 |
| Newidiadau i drefniadau angladdau           | 13 | Gweinidogion                          | 72 |
| Tystysgrifau                                | 13 | Plant marw-anedig                     | 72 |
| Ffioedd                                     | 14 | Prawf dyfnder beddau                  | 73 |
| Gweithred i Ganiatáu                        | 17 | Ffotograffiaeth/ffilmio               | 73 |
| <b>Perchen ar fedd a hawliau claddu</b>     | 21 | Cerddoriaeth                          | 73 |
| Gweithred i Ganiatáu                        | 22 | Symud plethdorchau ar ôl Dydd y Cofio | 73 |
| Trosglwyddo Hawliau Claddu                  | 23 | Y Drefn gwyno                         | 74 |
| <b>Eirch</b>                                | 26 | Trefn gwyno'r cyngor                  | 74 |
| <b>Cynnal a chadw mynwentydd</b>            | 28 | <b>Rhestr termau</b>                  | 77 |
| Adran babanod/plant                         | 28 |                                       |    |
| Personoli bedd                              | 30 |                                       |    |
| Symud eitemau                               | 36 |                                       |    |
| Adran lawnt                                 | 38 |                                       |    |
| Adran lawnt gwreiddiol                      | 40 |                                       |    |
| Adran rafft lawnt                           | 43 |                                       |    |
| Adran gweddillion amlosgedig                | 44 |                                       |    |
| Adran claddu yn nhir y ddôl                 | 46 |                                       |    |
| Pam dewis claddu mewn tir dôl?              | 48 |                                       |    |
| Adran ymylfaen traddodiadol                 | 50 |                                       |    |
| Ffyrdd a llwybrau troed                     | 53 |                                       |    |
| Torri porfa                                 | 53 |                                       |    |
| Perthi a llwyni                             | 54 |                                       |    |
| Coed  | 54 |                                       |    |
| Biniau sbwriel                              | 55 |                                       |    |
| Cyfleusterau dŵr                            | 56 |                                       |    |
| Amodau tywydd garw                          | 56 |                                       |    |
| Rheoli plâu                                 | 61 |                                       |    |

# Contents

|   |    |  |    |
|---|----|--|----|
| <b>Introduction</b>                             | 4  | <b>Memorials</b>                         | 63 |
| <b>Opening hours and associated information</b> | 8  | Conduct in cemetery grounds              | 69 |
| <b>Burials register</b>                         | 9  | <b>Miscellaneous information</b>         | 72 |
| Burials   | 11 | Chapel services                          | 72 |
| Alterations to funeral arrangements             | 13 | Ministers                                | 72 |
| Certification                                   | 13 | Still-born children                      | 72 |
| Fees  | 14 | Grave depth test                         | 73 |
| Deed of Grant                                   | 17 | Photography/filming                      | 73 |
| <b>Grave ownership and burial rights</b>        | 21 | Music                                    | 73 |
| Documents of title for burial                   | 22 | Removal of wreaths after Remembrance Day | 73 |
| Transfer of burial rights                       | 23 | Grievance procedure                      | 74 |
| <b>Coffins</b>                                  | 26 | Council complaints procedure             | 74 |
| <b>Cemetery maintenance</b>                     | 28 | <b>Glossary of terms</b>                 | 77 |
| Baby/children section                           | 28 |  |    |
| Grave personalisation                           | 30 |  |    |
| Removal of items                                | 36 |  |    |
| Lawn sections                                   | 38 |  |    |
| Original lawn section                           | 40 |  |    |
| Lawn raft section                               | 43 |  |    |
| Cremated remains section                        | 44 |  |    |
| Meadow burial section                           | 46 |  |    |
| Why choose a meadowland burial?                 | 48 |  |    |
| Traditional kerb-set section                    | 50 |  |    |
| Roads and footpaths                             | 53 |  |    |
| Grass cutting                                   | 53 |  |    |
| Hedges and shrubs                               | 54 |  |    |
| Trees   | 54 |  |    |
| Litter bins                                     | 55 |  |    |
| Watering facilities                             | 56 |  |    |
| Adverse weather                                 | 56 |  |    |
| Pest control                                    | 61 |  |    |

## Cyflwyniad

Nod y cyngor yw darparu gwasanaethau o'r safonau uchaf posibl i ddiwallu anghenion galarwyr, a'r rheini sydd yn ymweld ag ein mynwentydd.

Rydym yn ffodus iawn o gael mynwentydd mewn lleoliadau naturiol megis Panteg, gyda Chamlas Sir Fynwy ac Aberhonddu yn gefndir, a'r coed cynhenid niferus, a Llwyncelyn sydd wedi ei lleoli mewn coetir hynafol ac wedi ei dynodi'n Warchodfa Natur Leol swyddogol oherwydd ei gwerth ecolegol eithriadol.



## Introduction

The council aims to provide the highest service standards to meet the needs of the bereaved and those who visit our cemeteries.

We are very fortunate to have cemeteries in natural settings such as Panteg, with the backdrop of the Monmouthshire Brecon Canal, with its many indigenous trees, and Llwyncelyn which is set in an ancient woodland area and is officially designated as a Local Nature Reserve due to its outstanding ecological value.



Mae'n hanfodol felly bod rheolau yn eu lle i gynnal urddas a sancteiddrwydd ein mynwentydd yn ogystal â hysbysu'r sawl sy'n defnyddio'r mynwentydd ynghylch yr holl ofynion rhesymol sydd yn berthnasol iddynt hwy, er mwyn galluogi'r cyngor i reoli'r gwasanaeth mewn ffordd effeithiol.

Mae rheolau'r fynwent yn cynnwys y gofynion statudol sydd wedi eu cynnwys yn Neddf Llywodraeth Leol 1972 a Gorchymyn Mynwentydd Awdurdodau Lleol 1977 ac unrhyw ddeddfwriaeth arall sy'n berthnasol i reoli'r gwasanaeth hwn.

Cedwir yr hawl gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen i wneud unrhyw ddiwygiadau, newidiadau neu ychwanegiadau i reolau'r fynwent a hynny pan, neu bryd y bydd galw i wneud hynny. Mewn unrhyw achos, bydd yn adolygu'r Rheolau'n ffurfiol o leiaf bob dwy flynedd ac ystyria sefydlu grŵp o ddefnyddwyr gwasanaethau 'Cyfeillion y Fynwent' i helpu i gynnal adolygiadau yn y dyfodol a chreu newidiadau arfaethedig i wasanaethau.



It is therefore essential that cemetery rules and regulations are in place to maintain the dignity and sanctity of our cemeteries, as well as inform all cemetery users of the reasonable requirements applicable to them to enable the council to effectively manage the service.

The cemetery rules and regulations include the statutory requirements contained within the Local Government Act 1972 and the Local Authorities' Cemeteries Order 1977 and any other relevant legislation governing this service.

Torfaen County Borough Council reserves the right to make any amendments, alterations or additions to the cemetery rules and regulations as and when necessary. In any event, it will formally review

the Rules and Regulations at least every two years and will look to establish a Cemetery Friends group of service users to help inform future reviews and proposed service changes.

Mabwysiadwyd Siarter Galarwyr gan y cyngor ar 1 Ionawr 2003. Mae'r siarter yn cydnabod ymrwymiad y cyngor i barhau i gwblhau gwelliannau parhaus ar gyfer galarwyr.

Mae'r rheolau yn berthnasol i'r mynwentydd canlynol yn Nhorfaen:

- Mynwent Blaenafon, Varteg Road, Blaenafon
- Mynwent Panteg, Y Briffordd, Y Dafarn Newydd, Pont-y-pŵl
- Mynwent Cwibrân, Heol Llantarnam, Cwibrân
- Mynwent Llwynceilyn, Llwynceilyn Drive, Llwynceilyn, Cwibrân

Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau ynglŷn â'r gwasanaeth mynwentydd at y Swyddog Mynwentydd yn y cyfeiriad a ganlyn:

Tŷ Blaen, Ffordd Panteg, New Inn, Pont-y-pŵl NP4 0LS.

Ffôn           01495 766150  
E-bost        cemeteryenquiries@torfaen.gov.uk  
Ffacs          01633 647328

The council adopted the Charter for the Bereaved on 1st January 2003. The charter is recognition of a council's commitment to continual improvements to the bereaved.

The following cemeteries within Torfaen are covered by these rules and regulations:

- Blaenavon Cemetery, Varteg Road, Blaenavon
- Panteg Cemetery, The Highway, New Inn, Pontypool
- Cwibrân Cemetery, Llantarnam Road, Cwibrân
- Llwynceilyn Cemetery, Llwynceilyn Drive, Hollybush, Cwibrân

All enquiries regarding the cemetery service should be directed to the Cemetery Officer at following address:

Tŷ Blaen, Panteg Way, New Inn, Pontypool NP4 0LS.

Tel            01495 766150  
Email        cemeteryenquiries@torfaen.gov.uk  
Fax           01633 647328

## Oriau agor a gwybodaeth gysylltiedig

Swyddfa'r fynwent

**Dydd Llun i Ddydd Iau**

9:00am – 5:00pm

**Dydd Gwener**

9:00am – 4:30pm

Gatiau'r fynwent – pob mynwent

**Yn ystod yr Haf**

Agored 9:00am – 7:00pm

**Pob adeg arall**

Agored 9:00am – 5:00pm

## Opening hours and associated information

Cemetery office

**Monday to Thursday**

9:00am – 5:00pm

**Friday**

9:00am – 4:30pm

Cemetery gates – for all cemeteries

**British Summer time**

Open 9:00am – 7:00pm

**At all other times**

Open 9:00am – 5:00pm



## Cofrestrau claddu

Mae cofrestrau claddu yn cofnodi manylion pob person sydd wedi ei gladdu/ei chladdu ymhob mynwent. Cedwir yr holl gofrestrau claddu yn swyddfa'r fynwent, lle gellir cynnal chwiliadau a chael detholiadau ardystiedig. Fe wnaeth rhaglen meddalwedd bwrpasol ar gyfer mynwentydd gymryd lle Cofrestrau Claddu ym mis Mawrth 2012 a chaiff y data ei storio'n electronig erbyn hyn.

## Cynlluniau lleiniau claddu

Mae cynlluniau lleiniau claddu yn cofnodi rhif y bedd, enw'r person sydd wedi ei g/chladdu yno a lleoliad pob bedd ymhob mynwent, a chedwir hwy yn swyddfa'r fynwent.



## Burial registers

Burial registers record the details of every person buried in every cemetery. All burial registers are held at the cemetery office, where searches can be made and certified extracts obtained. Burial Registers were replaced by a dedicated cemetery software programme in March 2012 and all data is now stored electronically.

## Burial plot plans

Burial plot plans record the grave number, the name of the first person buried and the location of each grave in each cemetery and are held at the cemetery office.



*Traditional lawn burial section  
Adran claddu llawnt traddodiadol*

## Claddedigaethau

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen yn cynnig ystod o ddewisiadau claddu yn ei fynwentydd yn cynnwys claddedigaeth lawnt draddodiadol, adran gweddillion amlogedig, claddedigaethau plant a babanod a chladdedigaethau naturiol yn nhir ein dolydd yma yn Llwyneclyn. Bydd eich trefnwr angladdau yn medru eich cyngori ynghylch yr opsiynau sydd ar gael ymhob un o'n fynwentydd ond os oes gennych unrhyw ymholiadau, mae croeso i chi alw swyddfa'r fynwent a bydd y staff yno yn hapus i'ch helpu.

Mae angen cyflwyno ffurflen Hysbysiad Claddu ac unrhyw ddogfennau perthnasol eraill, i swyddfa'r fynwent ym Mynwent Llwyneclyn erbyn 12 canol dydd fan bellaf, dau ddiwrnod cyn unrhyw gladdedigaeth, a phum diwrnod os oes angen claddgell neu fedd briciau, a hynny ac eithrio Sadyrnau a Suliau ymhob achos. Mae'n bosib y bydd angen rhybudd ychwanegol mewn rhai amgylchiadau. Bydd y swyddog mynwentydd yn dweud wrthyf os mai hyn yw'r achos.



*Cremated remains section  
Adran gweddillion amlogedig*



*Natural burials in meadowland, Llwyneclyn  
Claddedigaethau naturiol yn nhir y ddôl, Llwyneclyn*

## Burials

Torfaen County Borough Council offers a range of burial choices in its cemeteries including a traditional lawn burial, cremated remains sections, baby/children sections and natural burials in our meadowland in Llwyneclyn Cemetery. Your funeral director will be able to advise you on the options available at each of our cemeteries but if you have any queries, please call the cemetery office and the staff there will be pleased to help you.

A Notice of Interment form and any other relevant documents need be delivered to the cemetery office at Llwyneclyn Cemetery no later than 12 noon, two days before any burial, and five days if a vault or brick grave is required, excluding Saturdays or Sundays in each case. There may be circumstances where additional notice is required. The cemetery officer will advise you if this is the case.

Bydd ceisiadau arbennig i gladdu ar ddydd Sadwrn neu ddydd Sul neu wyliau banc yn amodol ar argaeledd staff y fynwent, a chodir tâl ar sail y math o fedd a'r dyfnder fydd ei angen. Pennir hyn ar yr adeg y daw'r cais i law.

Cynhelir claddedigaethau o 10am. Mae'r amserau claddu olaf yn amrywio yn ôl lleoliad y fynwent a'r tymhorau.

Yr amser a bennir ar gyfer angladd yw'r amser y disgwylir i'r cynhebrwng gyrraedd y fynwent neu gapel y fynwent os yw wedi ei logi (mynwent Panteg yn unig).

Os oes gennych ddymuniadau penodol i gladdu ar sail diwylliant neu grefydd, cysylltwch â Swyddfa'r Fynwent i'w trafod yn y lle cyntaf er mwyn sicrhau bod mynwentydd y cyngor yn medru eu cyflawni.

Special requests for a burial on a Saturday, Sunday or bank holiday will be subject to the availability of the cemetery staff and at an enhanced rate depending on the grave type and depth which will be determined at the time of application.

Burials will take place from 10am. Last burial times are variable depending on the cemetery location and the seasons.

The time stated for a funeral is the time at which the funeral cortege is to arrive at the cemetery or the cemetery chapel if booked (Panteg cemetery only).

If you have specific burial wishes based on cultural or religious grounds, please contact the cemetery office to discuss these in the first instance to ensure they can be accommodated within council cemeteries.

## Newidiadau i drefniadau angladd

Pan fydd angladd wedi ei threfnu, ni all y cyngor wneud unrhyw newidiadau onid yw'r swyddog mynwentydd yn cael rhybudd i wneud hynny'n ysgrifenedig o leiaf 48 awr cyn yr amser sydd wedi ei drefnu ar gyfer yr angladd.

Ni all y cyngor gymryd unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw gamddealltwriaeth o ganlyniad cyfarwyddyd y mae'n derbyn dros y ffôn, felly dylid cadarnhau pob cais yn ysgrifenedig.

Gellir codi tâl ychwanegol am unrhyw newidiadau i ddimensiynau'r bedd neu ddyfnder y bedd ar ôl i'r angladd gael ei threfnu.

## Ardystio

Ni chaniateir unrhyw gladdedigaeth heb weld Tystysgrif Marwolaeth, y Dystysgrif Corfflosgiad, Tystysgrif Datganiad Statudol wedi ei llofnodi gan y trefnwyr angladdau, y person sy'n gyfrifol am drefniadau'r angladd, neu Dystysgrif y Crwner os cafwyd cwest. Mae angen cyflwyno'r tystysgrifau i swyddog y Fynwent cyn i'r gladdedigaeth gael ei chynnal.

## Alterations to funeral arrangements

When a funeral has been booked, the council can only make alterations of any details if notice is given in writing to the cemetery officer at least 48 hours before the time booked for the funeral.

The council cannot take responsibility for any misunderstandings arising as a result of telephone instruction therefore all requests should be confirmed in writing.

Any alterations to the grave dimensions or grave depth after a funeral has been booked may incur an additional charge.

## Certification

No burial will be permitted without production of the Certificate of Death, the Cremation Certificate, a Statutory Declaration Certificate signed by the funeral director, the person responsible for the arrangements of the burial, or the Coroner's Certificate where an inquest has been held. Certification needs to be given to the Cemetery Officer prior to a burial taking place.

Rhaid i swyddog y fynwent gael gwybod am unrhyw unigolion sydd wedi marw o unrhyw afiechydon y mae'n rhaid eu cofnodi, a hynny cyn claddu, er mwyn sicrhau bod trefniadau neu fesurau angenrheidiol yn eu lle i ddiogelu staff y fynwent ac eraill.

## Ffioedd

Mae ffioedd mynwentydd yn cael eu hadolygu bob blwyddyn, a thelir hwy am:

- Brynu'r hawliau claddu - yr "Hawliau Unigryw i Gladdu"
- Claddedigaethau
- Cofebion
- Trosglwyddo Hawliau Claddu
- Datgladdu
- Llogi'r capel (Mynwent Panteg yn unig)

Mae atodlen o ffioedd y fynwent ar gael o wneud cais yn swyddfa'r fynwent ac ar wefan y cyngor.

The cemetery officer has to be informed of any persons who have died from a notifiable disease prior to a burial taking place to enable any necessary arrangements or measures to be put in place to protect the cemetery staff and others.

## Fees

Cemetery fees are revised annually and payable for:

- The purchase of the grave rights - the "Exclusive Right of Burial"
- Burials
- Memorials
- Transfer of Burial Rights
- Exhumation
- Hire of the chapel (Panteg cemetery only)

A schedule of the cemetery fees is available upon request at the cemetery office and on the council's website.



Ni chodir tâl ychwanegol am gladdedigaethau ychwanegol yn yr un bedd ar yr un amser ar yr un diwrnod.

Bydd ffioedd claddu'r sawl nad oeddynt yn drigolion y fwrdeistref sirol yn ystod y 12 mis diwethaf cyn y dyddiad marw yn cael eu dyblu:

1. Oni chafodd yr hawliau claddu eu prynu ymlaen llaw ac:
2. Oni fo perchennog yr hawliau claddu (neu ei gymar neu bartner sifil sydd wedi goroesi os yw'r perchennog wedi marw) wedi symud allan o'r fwrdeistref sirol am resymau sy'n gysylltiedig â'u gofal a'u cymorth; neu
3. Oni fo'r gladdedigaeth ar gyfer person a oedd yn breswylydd yn y fwrdeistref sirol am ran sylweddol o'u bywyd, yn amodol ar dystiolaeth o'u preswylid; neu
4. Oni fo'r gladdedigaeth ar gyfer aelod o'r lluoedd arfog (neu gymar neu bartner sifil sydd wedi goroesi) yn amodol ar dystiolaeth o breswylid yn y fwrdeistref sirol.

Rhaid talu holl ffioedd y fynwent ar yr adeg y trefnir yr angladd, y gwneir cais am gofeb, Trosglwyddo'r Hawliau Claddu neu unrhyw wasanaeth arall, a dylid gwneud hynny drwy gerdyn ddebyd neu gredyd. Mewn amgylchiadau eithriadol, caniateir talu arian parod os gwneir trefniadau arbennig ymlaen llaw gyda swyddog y fynwent.

No additional charge will be made for additional burials in the same grave at the same time on the same day.

Fees for burials of those who were not inhabitants of the county borough during the last 12 months prior to the date of death shall be doubled unless:

1. The grave rights have been previously purchased and:
2. The owner of the grave rights (or their surviving spouse or civil partner if the owner is deceased) had moved out of the county borough for reasons related to their care and support; or
3. The burial is for a person who was a resident of the county borough for a substantial part of their life, subject to evidence of their residency; or
4. The burial is for a member of the armed forces (or a surviving spouse or civil partner) subject to evidence of residency in the county borough

All cemetery fees have to be paid at the point of booking a funeral, making an application for a memorial, the Transfer of Burial Rights or any other service and should be made using a credit or debit card. In exceptional circumstances, payment by cash can be made by special arrangement with the cemetery officer.



Wrth brynu Hawl Unigryw i Gladdu mewn bedd, cyhoeddir Gweithred i Ganiatáu. Bydd y sawl sydd wedi prynu'r Hawl Unigryw i Gladdu yn cael ei g/chofrestru fel perchennog/perchnogion y bedd, yng nghofnodion y Cyngor.

### Gweithred i Ganiatáu

Pan fydd y bedd wedi cael ei brynu, y sawl a enwir bydd yn berchen ar yr Hawl Unigryw i Gladdu yn y bedd penodol hwnnw. Cyhoeddir yr Hawl Unigryw i Gladdu ar ffurf Gweithred Unigryw i Ganiatáu a rhydd i'r perchennog/perchnogion yr hawl i:

- Gael ei g/chladdu yn y bedd hwnnw os oes lle ar gael
- Caniatáu claddedigaethau pellach yn y bedd hwnnw, os oes lle ar gael; claddu neu wasgaru gweddillion amlogedig yn, neu dros y bedd hwnnw
- Gosod cofeb ar y bedd, yn amodol ar reolau'r cyngor
- Arysgrifio neu gael arysgrifau pellach ar gofeb ar y bedd hwnnw, yn amodol ar y rheolau perthnasol

On the purchase of the Exclusive Right of Burial in a grave, a Deed of Grant shall be issued. The person(s) who have purchased the Exclusive Rights of Burial will be registered in the council records as the grave owner(s).

### Deed of Grant

When a grave is purchased, the named person or persons will have ownership of the Exclusive Right of Burial in that specific grave. The ownership of the Exclusive Right of Burial is issued in the form of a Deed of Grant and gives the owner(s) the right to:

- Be buried in that grave if space is available
- Authorise further burials in that grave, if space is available, or the burial in, or scattering of cremated remains over that grave
- Place a memorial on that grave, subject to the council's rules and regulations
- Have an inscription or additional inscriptions on a memorial on that grave, subject to these regulations

- Mae'n gamddealltwriaeth cyffredin bod perchen ar Weithred i Ganiatáu (yr Hawl Unigryw i Gladdu) yn cynnwys perchen ar y tir neu'r llain dan sylw. Rhydd y Weithred i Ganiatáu hawl cyfreithiol i'r perchennog gladdu mewn llain, fodd bynnag, mae'r llain a'r tir yn parhau i fod yn eiddo i'r cyngor

Nid yw meddu ar Weithred i Ganiatáu yn rhoi meddiant i'r Hawliau Unigryw i Gladdu. Pan fydd perchennog bedd yn marw, bydd angen cyflawni proses Trosglwyddo Hawliau Claddu'r cyngor er mwyn pennu perchennog cyfreithiol newydd ar fedd (gweler yr adran ar Drosglwyddo hawliau claddu, tudalen 23).

Gall perchen ar fedd hefyd gael ei neilltuo i aelod arall o'r teulu, gan berchennog y bedd (gweler yr adran ar Drosglwyddo Hawliau claddu ar dudalen 23).

Mewn achos bedd preifat neu gladdgell sydd angen ei agor neu eu hagor neu ei ail agor, rhaid cyflwyno'r Weithred i Ganiatáu neu ganiatâd ysgrifenedig perchennog/perchnogion y bedd cyn y gellir derbyn Rhybudd i gladdu.

- It is a common misunderstanding that ownership of a Deed of Grant (the Exclusive Right of Burial) includes ownership of the actual ground or plot. The Deed of Grant gives the owner the legal right of burial in a plot, however, the plot and ground remain in the ownership of the council

Possession of a Deed of Grant does not give ownership of the Exclusive Right of Burial. When a grave owner is deceased, the council's Transfer of Burial Rights process will need to be carried out to establish a new legal grave owner (please see Transfer of Burial Rights section, page 23).

Grave ownership may also be assigned to another family member by the living grave owner (please see the section Transfer of Burial Rights on page 23).

In the case of a private grave or vault which needs to be opened or re-opened, the Deed of Grant or the written consent of the grave owner(s) has to be produced before a notice of burial can be accepted.





## Perchen ar fedd a hawliau claddu

Rhaid i bob claddedigaeth gael ei chynnal mewn bedd preifat neu fedd cyhoeddus, fel y pennir gan swyddog y fynwent. Dyrennir beddau ar sail y bedd nesaf sydd ar gael ar y llain a ddefnyddir ar gyfer claddedigaethau. Cedwir yr hawl gan swyddog y fynwent i benderfynu ar leoliad arall ar unrhyw adeg, ac os bydd newid, bydd swyddog y fynwent yn rhoi gwybod i'r trefnwr angladdau a/neu'r person sydd yn gyfrifol am y claddedigaeth.

Staff y fynwent, a hwythau yn unig fydd yn gyfrifol am agor a llenwi beddau a chladdgelloedd. Ni chaniateir agor bedd yn ddyfnach na saith troedfedd heb ganiatâd arbennig gan swyddog y fynwent. Gall amodau'r tir atal dyfnder sydd ei angen ar fedd.

## Grave ownership and burial rights

Every burial shall take place in a private grave or a public grave determined by the cemetery officer. Graves will be allocated on the basis of the next available grave space in the plot currently in use for burials. The cemetery officer reserves the right to decide on an alternative location at any time and in the event of a change, the cemetery officer will notify the funeral director and/or the person responsible for the burial.

All graves and vaults shall be opened and back-filled by the cemetery staff only. No grave or vault shall be opened beyond a depth of seven feet except by special permission of the cemetery officer. Ground conditions may prevent any grave depth being attained.

Ni chaniateir gwasgaru llwch yn unrhyw ran o'r fynwent ac eithrio mewn bedd a brynwyd, neu unrhyw ardal a ddynodwyd at y diben hwnnw, a rhaid gwneud hynny gyda chaniatâd ysgrifenedig perchennog y bedd os yw'n fedd sy'n bodoli eisoes.

Gweithred i Ganiatáu yw'r ddogfen gyfreithiol a gyhoeddir i berchennog bedd newydd ar gyfer Hawl Unigryw i Gladdu, a hynny ar gyfer y cyfnod sydd wedi ei nodi yn y ddogfen - felly dylid cadw'r ddogfen mewn man diogel.

## Dogfennau teitl

Ni chaniateir agor unrhyw feddau, yn cynnwys beddau muriog na chladdgelloedd y prynwyd yr Hawl Unigryw i Gladdu ar eu cyfer, heb gyflwyno Gweithred i Ganiatáu neu ganiatâd ysgrifenedig perchennog/perchnogion y bedd.

Os nad oes modd cael caniatâd y perchennog, bydd y bedd yn cael ei agor ar gais unrhyw berson, sydd â hawl i wneud hynny ym marn y cyngor, a bydd y person hwnnw yn destun trosglwyddo hawliau claddu. Mewn achos penodi ysgutor, gall yr ysgutor wneud cais i gladdu'r person ymadawedig mewn unrhyw fan claddu y mae gan yr ymadawedig yr hawl i gael ei g/chladdu ynddo.

The scattering of cremated remains is not permitted in any part of a cemetery other than within a grave purchased for, or any other area specifically dedicated for that purpose, and has to be with the written authority of the grave owner if in an existing grave.

A Deed of Grant is the legal document issued to a new grave owner for the Exclusive Right of Burial and shall be for the period as stated in the Deed of Grant - this document should therefore be kept in a safe place.

## Documents of title for burial

No grave, including walled graves or vaults, for which the Exclusive Right of Burial has been purchased, shall be opened without the production of a Deed of Grant or the written consent of the grave owner(s).

Where the consent of the owner cannot be obtained, the grave will be opened on the application of any person who the council considers is entitled to do so and will be subject to a Transfer of Burial Rights. In cases of an executor of a will being appointed, the executor may apply for the burial of the deceased in any grave space which the deceased is entitled to be buried in.

Mewn achos pan nad yw'r ymadawedig wedi penodi cyfreithiwr neu ble mae'r ymadawedig wedi marw heb wneud ewyllys, mae angen i'r ymgeisydd fodloni'r cyngor ynghylch ei hawl i'r hawliau claddu er mwyn agor y bedd a/neu osod cofeb.

## Trosglwyddo Hawliau Claddu

Bydd angen dogfen Trosglwyddo Hawliau Claddu, er enghraifft, os yw perchennog bedd wedi marw a bod aelod o'r teulu nad yw'n berchennog bedd a enwir, yn dymuno diogelu eu hawl i gladdu yn y dyfodol yn yr un bedd, gosod cofeb neu drefnu am arysgrif ychwanegol ar y gofeb sydd eisoes yn bodoli. Gall perchennog enwebedig y bedd awdurdodi hwn, ond os yw'r perchennog enwebedig hefyd wedi marw, bydd angen trosglwyddo perchnogaeth y bedd, y gelwir yn Hawl Unigryw i Gladdu, er mwyn pennu perchennog neu berchnogion newydd, cyfreithiol ar y bedd.

Ni fydd trosglwyddo'r Hawl Unigryw i Gladdu yn ddilys onid y cofrestrir y trosglwyddiad yn swyddfa'r fynwent (mae'n bosib y bydd angen trefnu apwyntiad gyda swyddog y fynwent i gofrestru'r fath drosglwyddiad). Ffoniwch swyddfa'r fynwent yn gyntaf bob amser gan y gall hyn osgoi taith ddi-angen.

In cases of the deceased not appointing a solicitor or where the deceased died intestate, the applicant needs to satisfy the council of his/her entitlement to the burial rights in order to open the grave and/or place a memorial.

## Transfer of Burial Rights

A Transfer of Burial Rights will be required if, for example, a grave owner has died and there is a family member who is not a named grave owner but wishes to secure their future burial in the same grave, place a memorial or arrange for an additional inscription on the existing memorial. The named grave owner can authorise this but if the named grave owner is also deceased, the grave ownership, known as the Exclusive Right of Burial, will need to be transferred to establish a new legally entitled grave owner, or owners.

Any transfer of the Exclusive Right of Burial will not be valid unless such a transfer has been registered at the cemetery office (an appointment may need to be made with the cemetery officer to register such a transfer). Always telephone the cemetery office first as this may save an unnecessary journey.

Os yw'r sawl sydd yn berchen ar y bedd yn fyw ar hyn o bryd ac yn dymuno trosglwyddo'r berchnogaeth i berson arall neu bobl eraill, bydd angen llenwi Ffurflen Aseinio.

Gellir trosglwyddo perchnogaeth bed drwy gyflwyno unrhyw rhai o'r dogfennau a ganlyn i swyddfa'r fynwent:

- Llythyrau gweinyddu
- Tystiolaeth o ysgutor a enwir a allai benderfynu ar berchnogaeth
- Cwblhau datganiad statudol

Where the current grave owner is alive and wishes to transfer ownership to another person or persons, a Form of Assignment will have to be completed.

Transfer of ownership of a grave may take place by submitting any of the following documents to the cemetery office:

- Letters of administration
- Proof of a named executor who may then decide on ownership
- Completion of a statutory declaration





## Eirch

Rhaid i unrhyw gorff sydd yn cael ei gyflwyno i'w gladdu, fod mewn arch addas wedi ei ddiogelu. Derbynnir eirch cardbord, helyg ac eirch a wnaed gartref, a hynny ar ddisgresiwn swyddog y fynwent.

Eirch o bren a deunyddiau byrhoedlog eraill yn unig a ganiateir mewn bedd pridd.

Eirch bioddiraddadwy (nid o MDF, laminedig neu debyg) yn unig a ganiateir yn adran gladdu'r ddôl ym Mynwent Llwyncelyn (gweler Adran Claddu'r Ddôl isod).

Dylai unrhyw arch sydd yn dod i'r fynwent gynnwys plât enw neu unrhyw fodd arall o nodi enw'r person ymadawedig. Bydd aelod priodol o staff y fynwent yn nodi'r enw cyn cymryd yr arch oddi ar yr hers.

## Coffins

Any body presented for burial has to be in a suitably secured coffin. Cardboard, willow and home made coffins will be accepted at the discretion of the cemetery officer.

Only coffins of wood or other perishable material shall be used in an earth grave.

Only biodegradable coffins (not MDF, laminated or the like) will be permitted in the meadow burial section at Llwyncelyn Cemetery (see Meadow burial section).

Any coffin entering a cemetery should bear a nameplate or other suitable form of identification which should contain the name of the deceased. The nameplate will be observed by an appropriate member of the cemetery staff prior to being taken off the hearse.

Oherwydd yr effaith andwyol ar y tir a'r cynefin naturiol ni ellir derbyn cyrff wedi eu pêr-eneinio yn adran claddu'r ddôl Mynwent Llwynceilyn.

Cyfrifoldeb y trefnwr angladdau neu unrhyw berson arall sydd yn cynnal yr angladd yw sicrhau bod digon o bobl ar gael i drosglwyddo'r arch i ymyl y bedd a'i gostwng i mewn i'r bedd.

Due to the potential adverse effect on the ground and natural habitat, embalmed bodies cannot be accepted in the meadow burial section at Llwynceilyn Cemetery.

It is the responsibility of the funeral director or other persons conducting the funeral to ensure that enough people are available to transfer the coffin to the graveside and lower it into the grave.

## Cynnal a chadw mynwentydd

Mae'r rheolau a'r rheoliadau a ganlyn yn berthnasol i bob mynwent.

Yn syth ar ôl claddedigaeth, bydd tuswau o flodau yn cael eu gosod yn ofalus ar y bedd, neu o'i amgylch gan staff y fynwent. Er mwyn cadw urddas y fynwent, bydd staff y fynwent yn symud unrhyw flodau sydd wedi gweld dyddiau gwell. Ar ôl uchafswm o wyth wythnos o'r dyddiad claddu, bydd yr holl flodau sy'n weddill ac unrhyw eitemau nas caniateir yn cael eu tynnu oddi ar y bedd (gweler yr adran ar bersonoli beddau).

### Adran babanod/plant

Deallwn fod yr awydd yn fwy i bersonoli bedd er cof am blentyn, ac i sicrhau bod angen iddo fod yn briodol i oed y plentyn ee teganau a thedi-bêrs. Felly, mewn ymdrech i ddangos cefnogaeth i anghenion rhieni'r ymadawedig a dal ati i gadw urddas yr adran babanod/plant gofynnwn yn barchus i chi drafod yr eitemau y bwriedir eu gosod ar fedd y plentyn gyda swyddog y fynwent cyn i chi eu gosod ar y bedd.

## Cemetery maintenance

The following rules and regulations apply to all cemeteries.

Immediately after a burial has taken place, floral tributes will be carefully placed on or around a grave by the cemetery staff. In order to preserve the dignity of the cemetery, the cemetery staff will remove any faded floral tributes once identified. After a maximum of eight weeks from the date of burial, all remaining floral tributes and any unauthorised items will be removed (see the grave personalisation section).

### Baby/children section

We understand there is a greater desire to personalise the grave in memory of a child and to make that personalisation age appropriate, for example, toys and teddy bears. Therefore, in an effort to be supportive of the needs of bereaved parents but still maintain the dignity of the baby/children's section we respectfully request that intended items are discussed with the cemetery officer before being placed on the grave.



Gwneir pob ymdrech i gynnal y fath drafodaeth mewn ffordd gyd-deimladwy a rhesymol â phosibl heb greu annhegwch yn ein mynwentydd. Cyfeirier hefyd at yr adran ar bersonoli beddau.

### Personoli beddau

Nod y Cyngor yw darparu amgylchedd urddasol a heddychlon i deulu'r ymadawedig a'r rheini sydd yn ymweld â'r fynwent er mwyn iddynt fedru myfyrio ar golli anwylyd, tra y bydd eraill yn dymuno cerdded a mwynhau'r lleoliad heddychol.

Mae'r rheoliadau a ganlyn yn eu lle mewn ymdrech i ddarparu amgylchedd heddychol ac urddasol, felly'n creu manau o gysur i fyfyrio.

Such discussions will be as sympathetic and accommodating as is reasonably practical without creating an inequality within our cemeteries. Please also refer to the section on grave personalisation.

### Grave personalisation

The council's aim is to provide the bereaved and those who visit a cemetery with a dignified and tranquil environment to reflect on the loss of a loved one, while others may just wish to walk and enjoy the peaceful setting.

The following regulations are in place in an effort to provide a peaceful and dignified environment, thereby creating areas of solace and reflection.

Y cyngor sydd yn gyfrifol am ddiogelwch cofebion, felly, ni chaniateir plannu unrhyw blanhigyn mawr (dros 500mm) oherwydd gyda threigl amser, gallai'r gwreiddiau ddifetha seiliau'r gofeb ac effeithio ar ei sadrwydd.

Yn ogystal â hyn, ac yn aml, gyda threigl amser, mae rhai yn ymweld â beddau yn llai aml a gallai rhai planhigion gorgyffwrdd â bedd cyfagos. Am y rhesymau hyn, cedwir yr hawl gan swyddog y fynwent i ganiatáu tocio neu dynnu unrhyw blanhigyn os nad oes modd cysylltu â pherchennog y bedd.

Mae'n gyfrifoldeb ar y cyngor i gynnal a chadw'r borfa ymhob mynwent, i sicrhau bod mynediad clir ar gyfer claddedigaethau newydd ac ailagor beddau sydd yn bodoli eisoes ar gyfer claddedigaethau ychwanegol. Mae hefyd angen i'r cyngor fod yn wylidwrus o unrhyw newidiadau posibl i ymwelwyr a staff, neu niwed i gofeb.

The council has a responsibility for the safety of memorials therefore, the planting of any large plant (over 500mm in height) is not permitted as, over time, the roots could undermine the foundation of a memorial thereby affecting its stability.

In addition, it is often the case that, as time passes, some graves are visited less frequently and some plants could eventually encroach into the area of an adjacent grave. For such reasons, the cemetery officer reserves the right to authorise the pruning or removal of any plant if the grave owner cannot be contacted.

The council has a responsibility to maintain the grass within all cemeteries and to ensure clear access is provided for new burials and re-opening existing graves for additional burials. The council also has to guard against potential injury to visitors or staff, or damage to a memorial.

Er mwyn ein cynorthwyo i gyflawni'r amcanion hyn, ni chaniateir yr eitemau canlynol ym mynwentydd Torfaen.

**Cerrig mân:** Gall cerrig man fod yn beryglus iawn yn enwedig os byddant yn cael eu dal mewn peiriannau, felly ni chaniateir hwy ar feddau, yn enwedig beddau lawnt. Pan fydd y cyngor wedi darparu cerrig mân o fewn cyfyngiadau bedd ag ymylfaen, mewn adran ag ymylfeini neu adran a ddynodir ar gyfer gweddillion amlogedig, er mwyn cysondeb, ni chaniateir unrhyw fath arall o gerrig mân.

**Unrhyw eitemau gwydr:** Gall eitemau gwydr fod yn beryglus os ydynt yn torri. Er mwyn diogelwch ymwelwyr a staff y fynwent, bydd eitemau gwydr yn cael eu tynnu oddi ar feddau heb rybudd ymlaen llaw gan staff y fynwent.

**Ffensys:** Ni chaniateir gosod ffensys o amgylch beddau mewn unrhyw adran am eu bod yn rhwystro'r gwaith sydd angen ei wneud i reoli'r fynwent. Gellir cadw ffensys hanesyddol yn ôl disgrisiwn swyddog y fynwent ac mae'n bosib y'u caniateir mewn achos beddau babanod/plant. Os oes gennych unrhyw amheuan, ffoniwch swyddfa'r fynwent.

To assist us in achieving these aims, the following items are not permitted within Torfaen cemeteries.

**Stone chippings:** Stone chippings can present a safety hazard when caught in machinery and shall not be placed on a grave, particularly lawn section graves. Where stone chippings have been provided by the council within the confines of a kerbed grave within a traditional kerb section or dedicated cremated remains section, no other type of stone chipping will be permitted to ensure consistency.

**Glass items:** Glass items can cause a safety hazard if broken. In the interests of safety for visitors and cemetery staff, these items will be immediately removed by cemetery staff without notice.

**Fencing:** The placing of fencing around grave areas in any section is not permitted as it prevents the normal operational management of the cemetery. Historical fencing may remain at the discretion of the cemetery officer and some concessions may be made in the case of baby/children graves. If in doubt, please telephone the cemetery office.



**Glaswellt ffug:** Staff y fynwent sydd yn gyfrifol am gynnal a chadw'r holl ardaloedd glaswelltog yn y fynwent. Ni chaniateir glaswellt ffug heb ganiatâd ymlaen llaw gan y swyddfa mynwent oherwydd yr amodau tyfu anodd.

**Sŵn a Golau:** Er mwyn cynnal sancteiddrwydd y mynwentydd, ni chaniateir eitemau sydd yn:

- goleuo (ee goleuadau solar)
- symud (ee dyfeisiau sy'n cael eu pweru gan yr haul)
- a/neu wneud sŵn (ee clychau gwynt, melinau gwynt)

am nad ydynt yn cael eu hystyried yn briodol yn y fath leoliad, a medrant beri niwsans i'r rheini sydd yn byw yn agos i'n mynwentydd. Enghreifftiau yn unig yw'r rhain ac nid rhestr gynhwysfawr. Os nad ydych yn siŵr pa eitemau a ganiateir, cysylltwch â Swyddfa'r Fynwent. Swyddog y fynwent fydd â'r penderfyniad terfynol.

**Artificial grass:** Artificial grass is not permitted except with the prior written consent of the cemetery office because of difficult growing conditions.

**Noise and Light:** To maintain the sanctity of the cemeteries, items that:

- illuminate (eg, solar lights)
- move (eg, solar powered devices)
- and/or make a noise (eg, wind chimes, windmills)

will not be permitted because they are considered inappropriate in the setting and can cause a nuisance to those living in or around our cemeteries. The examples given are not intended to be an exhaustive list. If you are unclear as to whether an item is permitted, please contact the cemetery office. The decision of the cemetery officer in this regard is final.

**Canhwyllau:** Caniateir canhwyllau heb eu cynnau mewn cynhwysydd nad yw'n wydr. Gwerthfawrogwn ar adegau arbennig fel pen blwyddi ac ati, efallai y bydd aelodau'r teulu am gynnau kannwyll yn ystod oriau agor y fynwent. Caniateir hyn ar yr amod nad yw'r gannwyll yn cael ei gadael heb oruchwyliaeth ar unrhyw adeg a'i bod yn cael ei diffodd yn gyfan gwbl cyn i chi adael y fynwent.

**Arall:** Caniateir rhai eitemau dros dro, er enghraifft balwnau i goffau achlysur arbennig neu ben-blwydd. Cysylltwch â swyddfa'r fynwent i drafod eich gofynion.

**Caniateir plethdorchau:** Nadolig am gyfnod o fis dros gyfnod y Nadolig. Bydd staff y fynwent yn eu tynnu oddi yno wedi hynny.

Am resymau cynnal a chadw, ni chaniateir twmpathau parhaol ar feddau.

**Candles:** Unlit candles contained within a non glass container are permitted. We appreciate that during anniversaries and other special occasions, family members may wish to have a lighted candle during cemetery opening times. This will be permitted provided the candle is not left unattended at any time and is completely extinguished on leaving the cemetery.

**Other:** Certain items, for example, balloons, are temporarily allowed to mark a special occasion or anniversary. Please contact the cemetery office to discuss your requirements.

**Christmas wreaths:** Are permitted for one month during the Christmas period. Cemetery staff will remove them after this time.

For maintenance reasons, permanent grave mounds are not permitted.



## Symud eitemau

Ar ôl wyth wythnos yn dilyn claddedigaeth, cedwir yr hawl gan swyddog y fynwent i glirio eitemau nas caniateir yn rhan o waith cynnal a chadw cyffredinol y mynwentydd. Ysgrifennir at berchnogion beddau ar un adeg yn unig i drafod eitemau nas caniateir, a gofynnir iddynt gydymffurfio drwy symud yr eitemau o fewn tair wythnos.

Bydd staff y fynwent yn symud unrhyw eitemau nad ydynt yn cael eu symud gan berchnogion y bedd, a byddant yn eu storio am gyfnod o fis er mwyn rhoi cyfle i aelodau'r teulu ddod i'w casglu. Gofynnir i aelodau'r teulu lofnodi pan fyddant yn casglu eu heitemau.

Gwaredir ar unrhyw eitemau sydd heb gael eu casglu ar ôl mis.

Bydd achosion pellach o eitemau nas caniateir yn arwain at dynnu'r eitemau oddi yno a gwaredu arnynt heb rybudd. Cysylltwch â swyddfa'r fynwent os ydych chi eisiau unrhyw esboniad pellach.

## Removal of items

After eight weeks immediately following a burial, the cemetery officer reserves the right to undertake the clearance of unauthorised items as part of the routine maintenance of the cemeteries. Grave owners will be written to on one occasion only about any unauthorised items once identified and their co-operation sought in removing these items within three weeks.

Any items not removed by grave owners will be removed by cemetery staff and stored for one month to allow family members to collect these items. Family members will be asked to sign a disclaimer when they collect their items.

Items not collected after one month will be discarded.

Further incidences of unauthorised items will result in the items being removed once identified and discarded, without notification. Please contact the cemetery office should you require further clarification.

Peidiwch â defnyddio coed na pherthi i gynnal eitemau. Bydd unrhyw eitemau o'r fath yn cael eu tynnu oddi yno a gwaredir arnynt am nad ydynt yn medru canfod perchennog y dan y fath amgylchiadau.

Dylai blodau, plethdorchau, planhigion sydd wedi gwywo a chwyn sydd yn cael eu tynnu o fedd, gael eu rhoi yn y biniau sydd ar y safle. Os na fydd perchennog y bedd, neu aelodau'r teulu yn symud y fath eitemau oddi yno, bydd staff y fynwent yn gwneud hynny, ac yn eu taflu. Noder na ddylid rhoi pridd mewn unrhyw finiau.

Bydd unrhyw eitemau sydd yn cael eu hystyried yn eitemau peryglus yn cael eu tynnu oddi yno, a gwaredir arnynt ar unwaith heb rybudd, yn cynnwys eitemau dros 500mm o uchder a allai achosi bygythiad i iechyd a diogelwch.

Gyda threigl amser, cydnabyddir bod y beddau yn cael eu cynnal a'u cadw'n llai aml neu ddim o gwbl ac maen bosib y byddant yn dirywio. Pan fydd perchennog bedd yn marw heb drosglwyddo'r hawliau claddu, nid oes gan y cyngor enw cyswllt y gallant ysgrifennu ato a bod angen gwneud hynny.

Please do not use trees or shrubs to hang or support items. Any such items will be removed and discarded as we are unable to identify the owner in such circumstances.

Wilted flowers, wreaths, shrubs, weeds or other items removed from a grave should be deposited in the bins provided on site. If such items are not removed by the grave owner or family members, the cemetery staff will remove them once identified and discard them. Please note no soil should be deposited in any bin.

Any items deemed to be causing a hazard or danger will be immediately removed without notice and discarded, including authorised items over 500mm in height, which could pose a threat to health and safety.

As time passes, it is recognised that graves are tended less frequently or not at all and may therefore deteriorate. When a grave owner has died and the burial rights have not been transferred, the council will not have anyone to write to should there be a need.

Dan yr amgylchiadau hyn, gall beddau lawnt a beddau ag ymylon ordyfu'n sylweddol felly cedwir yr hawl gan y cyngor i gwblhau unrhyw waith angenrheidiol i dorri'r fath dyfiant ac adennill y costau os canfyddir pwy yw perchennog y bedd nes ymlaen.

## Adrannau lawnt

Mae yna ddau fath o adrannau lawnt; yr adran lawn wreiddiol a'r adran rafft. Yr adran lawnt wreiddiol yw'r man lle gosodir y gofeb ar ben y bedd ar sylfaen concriid unigol a ddarparwyd gan saer meini coffa.

Yr adran rafft yw'r man lle mae Sylfaen rafft concriid eisoes wedi ei osod a bydd y saer meini coffa yn gosod y gofeb ar hwn. Cyfeirir at y system yma fel system cefn wrth gefn i greu ardal o lawnt sydd yn fwy o faint.

Under these circumstances, lawn and especially kerb-set graves can become considerably overgrown and the council reserves the right to carry out any necessary work to remove such overgrowth and recover the cost if a grave owner is later identified.

## Lawn sections

There are two types of lawn sections, the original lawn section and the lawn raft section. The original lawn section is where the memorial is installed at the head of a grave on an individual concrete foundation provided by the memorial mason.

The lawn raft section is where a concrete raft foundation is already installed and the memorial mason will install the memorial on this. This system is also referred to as a back to back system creating a larger lawn area.



Mae'r cyngor yn dyfeisio polisi ar gyfer lleiniau ag amodau tyfu anodd er mwyn sicrhau bod mynwentydd yn parhau i fod yn urddasol. Os ydych yn credu mai llain felly sydd gennych chi, cysylltwch â swyddfa'r fynwent i drafod yr amgylchiadau ac atebion posibl.

## Adran lawnt wreiddiol

Yn dilyn claddedigaeth, bydd staff y fynwent yn gosod y pridd yn ôl a bydd twmpath pridd yn cael ei ffurfio dros dro a chaiff ei gynnal a'i gadw am gyfnod o chwe mis. Gwneir hyn er mwyn caniatáu i'r pridd setlo.

Ar ôl ffurfio'r twmpath, bydd staff y fynwent yn mynd ati mewn ffordd sensitif i osod y blodau ar y bedd ac o'i gwmpas. Bydd marciwr dros dro yn cael ei rhoi ar y bedd, yn dangos enw'r ymadawedig a bydd rhif y bedd yn cael ei osod ar y pen am gyfnod o ddeuddeg mis neu tan y bydd croes bren (gweler yr adran ar gofebion, tudalen 63) neu gofeb barhaol yn cael ei osod cyn hynny.

Ar ôl chwech mis bydd y bedd yn cael ei lefelu a naill ai tyweirch neu bridd â hadau porfa yn cael ei osod. Bydd hyn yn dibynnu ar y tymor a/neu amodau'r tywydd.

The council is devising a policy for plots with difficult growing conditions to ensure the cemeteries remain dignified. If you believe you may have such a plot, please contact the cemetery office so the particular circumstances and possible solution can be discussed.

## Original lawn section

After a burial has taken place, the cemetery staff will replace the soil and a temporary soil mound will be formed and maintained for a period of six months. This is to allow for soil settlement.

When the mound has been formed, the cemetery staff will sensitively place all the floral tributes on and around the mound. A temporary grave marker with the name of the deceased and the grave number will be placed at the top of the grave for a period of twelve months or until a wooden cross (see section on memorials, page 63) or permanent memorial has been installed if sooner.

After six months the grave will be levelled and either turf laid or topsoil and grass seed applied. This will depend on the season and/or weather conditions.



Mae swmp y pridd yn cynyddu tua 30% yn ystod claddedigaeth felly mae'n sicr y bydd bed newydd yn suddo am fod pridd yn setlo yn broses naturiol yn enwedig yn ystod tywydd garw. Deallwn y gall hyn weithiau achosi gofid i deulu'r ymadawedig. Bydd staff y fynwent yn monitro'r holl feddau newydd a throi eu sylw atynt cyn gynted ag y byddant yn sylwi bod y pridd wedi setlo, fodd bynnag, os oes gennych unrhyw bryderon ynglŷn â lefel y pridd yn ystod y chwe mis cyntaf yn dilyn y claddedigaeth, cysylltwch â swyddfa'r fynwent.

Ar ôl gosod y pridd am y tro olaf, staff y fynwent fydd yn gyfrifol am gynnal a chadw'r borfa wedi hynny. Ni chaniateir unrhyw berson arall i dorri porfa.

Rydym yn croesawu plannu border i'r bedd mewn adran lawnt wreiddiol ac o fewn yr ardal a ganiateir am fod hyn yn gwella golwg y fynwent. Caniateir plannu yn yr ardal naill ochr a'r llall i'r gofeb. Ni chaniateir plannu yn yr ardal o flaen nac wrth gefn y gofeb am mai dyma droed y bedd sydd y tu ôl.

Soil bulks by approximately 30% during a burial and it is therefore inevitable that a new grave will sink as a natural process of soil settlement especially during inclement weather. We understand this can sometimes cause distress to the bereaved. The cemetery staff will monitor all new graves and attend to them as soon as any soil settlement is identified however, if during the six month period immediately following a burial you have any concerns regarding the level of the soil, please contact the cemetery office.

After the final reinstatement, the cemetery staff will be responsible for the grass maintenance thereafter. No other person will be permitted to carry out grass cutting.

We welcome the planting of a grave border in an original lawn section within the permitted area as this enhances the appearance of a cemetery. The permitted area for planting is either side of the memorial. The planting of the front area is not permitted or the rear of the memorial as this is the foot of the grave behind.



Ni ddylai unrhyw blanhigyn fod yn uwch na 500mm ac mae'r cyngor yn cadw'r hawl i docio/tynnu unrhyw blanhigion sydd yn uwch na hyn (gweler yr adran ar bersonoli beddau ar dudalen 30).

Rydym yn croesawu plannu gwelyau blodau, bylbiau, rhosod bychan neu debyg sydd heb wreiddiau sy'n ymledu.

## Adran rafft

Mae'r adran yma yn darparu Sylfaen concriid solet, parhaol i osod cofeb sydd yn sicrhau bod y gofeb yn ddiogelach ar ôl cael ei gosod ac mae hefyd yn sicrhau bod y cofebion yn alinio'n gywir. Y cyngor sydd yn gyfrifol am gynnal a chadw'r rafft.

Mae'r system rafft hefyd yn caniatáu gosod cofebion "cefn wrth gefn" sy'n caniatáu ardal mwy o faint o lawer rhwng y rhesi a chaniatáu cynnal a chadw o safon uwch yn ogystal ag amodau mwy diogel i balu.

No plant should exceed 500mm in height and the council reserves the right to prune/remove any planting that exceeds this height (see grave personalisation section on page 30).

We welcome the planting of bedding plants, bulbs, small patio roses or the like with non-invasive root systems. If you require clarification on what you can plant, please contact the cemetery office.

## Lawn raft section

This section provides a continuous solid concrete foundation for the installation of a memorial ensuring a safer memorial once installed and also the accurate alignment of all memorials. The council is responsible for the maintenance of the raft.

The raft system also provides for the installation of memorials "back to back" which will allow a much larger area between the rows to enable a higher standard of ground maintenance and also safer grave digging operations.

Bydd yr un gweithdrefnau i agor bedd a chynnal a chadw bedd yn berthnasol i'r ardal hon a'r adran lawnt wreiddiol, serch hynny, ni chaniateir plannu, am nad oes border pridd ar gael oherwydd y rafft concriid.

Mae croeso i deyrngedau blodeuol a photiau planhigion ond bydd angen eu cyfyngu i ardal goffa'r bedd cyn belled â bod digon o le ar gael. Ni chaniateir planhigion mewn potiau dros uchder o 500mm (gweler yr adran ar bersonoli beddau ar dudalen 30).

## Adran gweddillion amloedig

Mae'r adran gweddillion amloedig ar gyfer claddu gweddillion amloedig yn unig. Mae pob bedd sydd ar gyfer gweddillion amloedig yn cynnig lle i gladdu dwy gasgen amlosgi safonol.

Mae ardal y beddau tipyn yn llai na'r bedd lawnt felly mae maint y gofeb yn gyfraneddol. Bydd y saer meini a benodwyd gennych yn medru rhoi cyngor i chi ynglŷn â'r dewis o gofebion sydd ar gael.

The same grave digging and grave maintenance procedures will apply to this area as in the original lawn section, however, planting will not be permitted. This is due to the concrete raft therefore no soil border is available.

Floral tributes and plant pots are welcome but will need to be confined to the memorial area providing sufficient room is available. Potted plants must not exceed 500mm in height (see grave personalisation on page 30).

## Cremated remains section

The cremated remains section is for the burial of cremated remains only. Each cremated remains grave provides for the burial of two standard cremation caskets.

The grave area is substantially smaller than the lawn grave and therefore the size of memorial is proportional. Your appointed memorial mason will advise you on the choice of memorials available.

Oherwydd maint y bedd a'r gofeb, mae angen rheolau a rheoliadau ychwanegol er mwyn sicrhau nad oes effaith niweidiol ar ei olwg yr ardal yma a hefyd er mwyn osgoi gorgyffyrddiad â beddau cyfagos. Am y rhesymau uchod, rhaid cadw at y rheoliadau ychwanegol a ganlyn:

- Yn dilyn claddedigaeth bydd staff y fynwent yn llenwi'r bedd yn ôl ac yn ailosod y bilen orchuddiol a'r cerrig man. Er mwyn cadw cysondeb o ran golwg, ni chaniateir unrhyw fath o gerrig mân eraill
- Bydd tuswau o flodau yn cael eu gosod ar y bedd a marciwr dros dro yn dangos enw'r ymadawedig a rhif y bedd. Bydd yn cael ei dynnu oddi yno ar ôl deuddeg mis neu pan fydd cofeb barhaol wedi cael ei gosod
- Os ydych yn aros am gofeb barhaol ond hoffech ffiol dros dro i osod blodau ynddi, cysylltwch â'ch saer maen a allai eich helpu

Due to the size of the grave area and memorial, it is necessary to apply additional rules and regulations to ensure the appearance of the section is not adversely affected and to also prevent encroachment onto adjacent graves. For the above reasons, the following additional regulations apply:

- When a burial has taken place, the cemetery staff will backfill the grave, and replace the protective membrane and stone chippings. To maintain consistency in appearance no other chippings of any material will be permitted
- Floral tributes will be placed on the grave and a temporary grave marker inserted with the name of the deceased and the grave number. This will be removed after twelve months or when a permanent memorial has been installed if sooner
- If you are waiting for a permanent memorial but would like a temporary vase to place flowers in, contact your memorial mason who may be able to assist

- Dylid gosod unrhyw eitemau yn ardal coffa'r bed yn unig. Mewn ymdrech i sicrhau bod y beddau'n edrych yn urddasol, nid ddylid gosod eitemau nac addurniadau ar y bed ei hun lle gosodwyd y cerrig mân
- A fyddech cystal â pheidio gwthio eitemau neu gynwysyddion drwy'r bilen (membrane) oddi tan y cerrig mân oherwydd y gallai hyn arwain at chwyn sy'n ymledu a allai yn ei dro, effeithio ar y gofeb a'r beddau cyfagos. Perchnogion y bed sy'n gyfrifol am drwsio/ adnewyddu cofebion

### Adran claddu'r ddôl

Mae adran y ddôl (ym Mynwent Llwynceilyn) yn cynnig dewis sy'n wahanol i'r math o gladdedigaeth confensiynol. Mae gan yr adran yma arwyddocâd ecolegol uchel felly mae angen sicrhau ein bod yn diogelu'r borfa naturiol a'r cynefin sydd ynddi.

Oherwydd statws ecolegol uchel y tir a hefyd er mwyn sicrhau nad yw'r cynefin yn diflannu, ni chaniateir cofebion. Diben ardal claddu'r ddôl yw bod yn gofeb byw yn ei hawl ei hun.

- Any items should be placed within the memorial area of the grave only. In an effort to maintain a dignified appearance, no items or ornaments should be placed on the actual grave area where stone chippings have been placed
- Please do not push items or containers through the protective membrane beneath the stone chippings as this could lead to invasive weeds which could undermine the memorial and affect adjacent graves.

### Meadow burial section

The meadowland section (contained within Llwynceilyn Cemetery) provides an alternative choice to the conventional type burial. This section has a high ecological significance and it is therefore necessary to ensure we preserve the natural grass sward and the habitat within it.

Due to the high ecological status of the land and also to ensure no habitat is lost, no memorials will be permitted. The meadowland section is intended to be seen as a living memorial itself.



Fodd bynnag, mae mur coffa wedi ei adeiladu lle gellir prydlesu llestr a phlac am gyfnod o 10 mlynedd. Cysylltwch â swyddfa'r fynwent os hoffech chi drafod yr opsiwn hwn ymhellach.



However, a memorial wall has been constructed where a vase and plaque can be leased for a period of 10 years. Please contact the cemetery office if you wish to discuss the option further.

Mae'r adran hefyd yn agored i bob cred ac enwad; mae'n cwmpasu gwasanaethau angladd a seremonïau crefyddol a seciwlar.

This section is available to all beliefs and denominations; it encompasses funeral services and ceremonies both religious and secular.

### Pam dewis claddedigaeth mewn dôt?

- I gefnogi'r cynefin naturiol
- I ddiogelu porfeydd naturiol y ddôt
- Amgylchyniad naturiol a dymunol
- Heddychlon ond nid unig

Oherwydd y pwyslais ar yr angen i ddiogelu'r cynefin naturiol, mae angen glynu at reolau a rheoliadau penodol sydd yn berthnasol i'r adran yma, fel a ganlyn:

- Caniateir bedd dyfnder sengl ar gyfer un gladdedigaeth yn unig yn yr adran hon. Fodd bynnag, caniateir neilltuo'r bedd cyffiniol am gyfnod o 10 mlynedd ond dim ond adeg trefnu angladd. Nodwch mai cyfrifoldeb perchennog y bedd fydd cysylltu â

### Why choose a meadowland burial?

- To support the natural habitat
- To preserve the natural meadowland grasses
- Natural pleasant surroundings
- Peaceful but not isolated

Due to the emphasis on the need to preserve the natural habitat there are specific rules and regulations which will apply to this section which are as follows:

- A single depth grave for one burial only is permitted in this section, however, the reserving of the adjacent grave for a period of 10 years is permitted but only at the point of arranging a funeral. Please note that it will be the responsibility of the grave owner to contact the



swyddfa'r fynwent i ymestyn y cyfnod cadw unwaith y daw i ben. Os na chaiff cyfnod cadw'r bedd ei adnewyddu bydd hawliau'r bedd yn mynd yn ôl i'r cyngor.

- Dylai eirch fod wedi eu gwneud o ddeunyddiau naturiol, bioddiraddadwy yn unig. Gall hyn gynnwys cardbord, pren neu wiail o ffynhonnell gynaliadwy. Ni chaniateir arch gyffredin sydd wedi ei gwneud o fwrdd sglodion neu MDF neu debyg
- Nid ydym yn mynnu ar y defnydd o arch. Gall teuluoedd ddewis amwysg o wllân neu gotwm. Os byddwch yn dewis yr opsiwn yma, bydd angen i chi ddefnyddio arch neu gasgen ymarferol a pharchus i drosglwyddo'r corff i'r bedd
- Gofynnwn yn barchus i chi osod cyn lleied â phosibl o blethdorchau angladd a bod modd eu compostio. Felly ni chaniateir y defnydd o wifren, plastig na gwerddon
- Ni chaniateir corff wedi ei bêr-eneinio
- Er mwyn sicrhau ein bod yn diogelu a chadw statws ecolegol naturiol yr ardal ni chaniateir plannu o unrhyw fath
- Rhaid i blatiau enwau a dolenni eirch fod wedi eu creu o ddeunyddiau bioddiraddadwy; ni chaniateir metel na phlastig

cemetery office to extend the reserving period once it has elapsed. If the reserved grave is not renewed, the grave rights will revert back to the council

- Coffins should be made of natural biodegradable materials only. This can include cardboard, wood or wicker from a sustainable source. The standard chipboard or MDF coffin or similar will not be permitted
- We do not insist on the use of a coffin. Families may choose a wool or cotton shroud. If you choose this option, you will be required to use a practicable and respectful coffin or casket to transfer the deceased to the grave
- We respectfully request that funeral wreaths be kept to a minimum and can be composted. Therefore the use of wires, plastic or an oasis will not be permitted
- No embalmed body will be permitted
- To ensure we protect and maintain the natural ecological status of the area no planting of any kind will be permitted
- Coffin name plates and handles have to be biodegradable; metal or plastic will not be permitted

Gan na ddarperir cerrig coffa ar gyfer bedd yn adran y ddôl Mynwent Llwynhelyn, mae pob bedd yn cael microsglodyn gyda rhif unigryw, sy'n caniatáu i ni adnabod ei leoliad.

Bydd y borfa yn adran y ddôl yn cael ei dorri ddwywaith y flwyddyn, ar ddechrau'r tymor torri porfa ac ar ei ddiwedd. Ni chaniateir unrhyw achos arall o dorri porfa. Dylid nodi y bydd y borfa yn hir ar wahanol adegau yn ystod y tymor tyfu, felly mae'n bosib y bydd hi'n anodd cael mynediad. Ni ddefnyddir chwynladdwyr yn yr ardal hon.

### Adran ymylfeini traddodiadol

Mae'r adran yma yn cynnig ymylfeini traddodiadol. Ni chaniateir unrhyw gofeb arall yn yr adran yma.

Am fod yr ymylfeini yn gorchuddio'r bedd yn gyfan gwbl, ni chaniateir plannu.

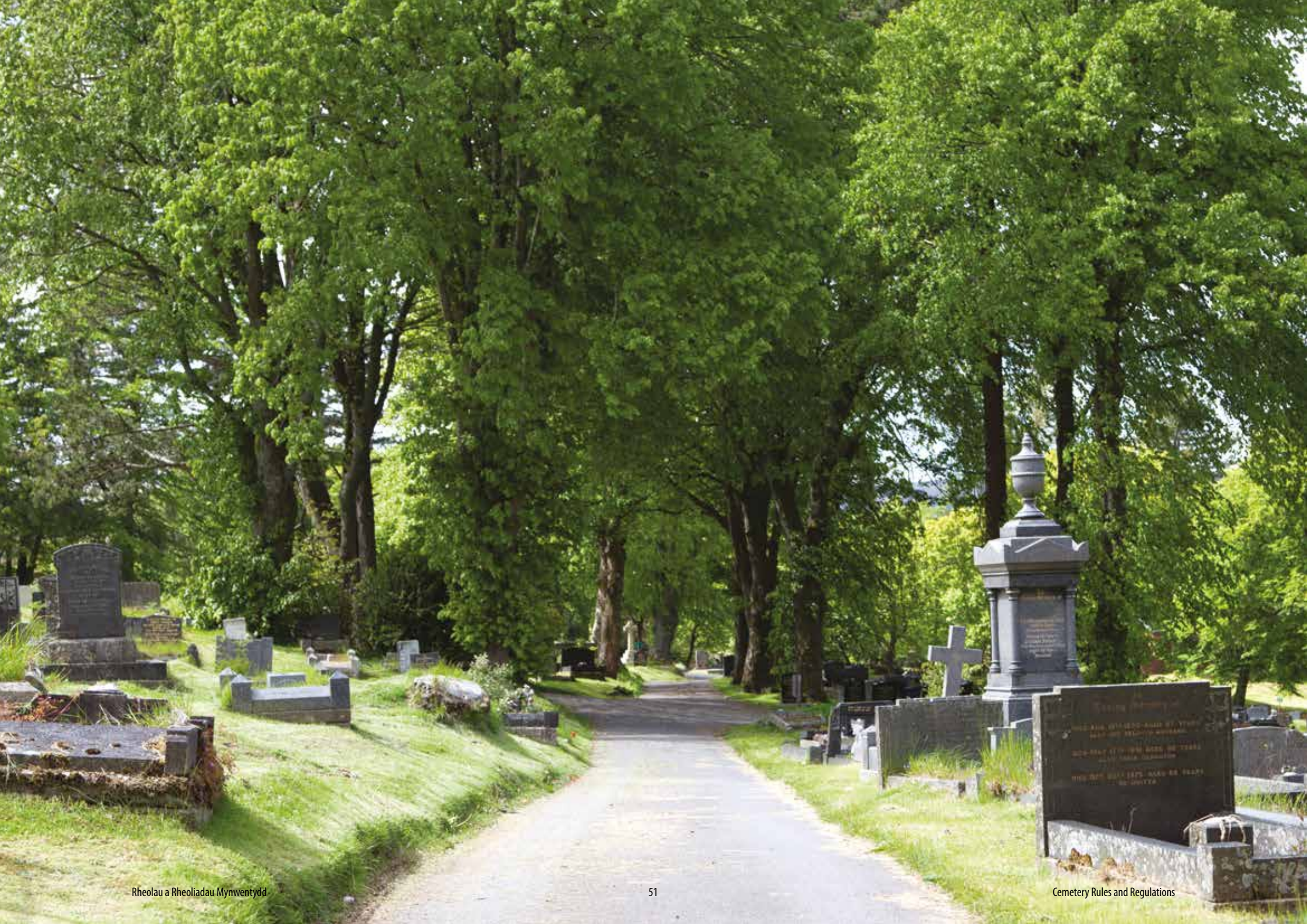
As no memorials are provided for grave in the meadowland section at Llwynhelyn Cemetery, each grave is microchipped with a unique number, allowing us to identify its location.

The meadowland section will be mown twice a year, at the beginning and end of the grass cutting season. No other grass cutting will be permitted. It should be noted that at certain times of the growing season, the grass will be long and therefore access may be difficult. No herbicides will be used in this area.

### Traditional kerb-set section

This section provides for the traditional kerb-sets only. No other memorial will be permitted in this section.

Due to the fact the kerb-set covers the whole grave area, no planting will be permitted.





Oherwydd maint a phwysau ymylfaen a'r angen i sicrhau sadrwydd y tir sy'n ei gynnal, ni ellir gosod ymylfaen tan ddeuddeg mis o ddyddiad y claddedigaeth. Fodd bynnag, cyfrifoldeb y saer maen fydd gosod carreg goffa yn ddiogel.

## Ffyrdd a llwybrau troed

Mae ffyrdd a llwybrau troed tarmac yn cael eu harolygu a'u gwella yn ôl yr angen. Bydd llwybrau glaswelltog yn cael eu cynnal a chadw yn rhan o'r drefn torri porfa. Gofynnwn i holl ymwelwyr gymryd gofal personol a chyfrifoldeb am eu diogelwch pan fyddant yn cerdded ar hyd y llwybrau troed glaswelltog.

## Torri porfa

Nodwch mai dwywaith yn unig y flwyddyn bydd y dolydd ym Mynwent Llwynceilyn yn cael eu torri oherwydd gwerth ecolegol uchel ac am fod y fynwent wedi ei dynodi'n Warchodfa Natur Leol.

Byddwn yn torri porfa bob pythefnos rhwng Ebrill a Medi . Mae'n debygol y bydd ychydig o borfa yn disgyn ar gofeb ar adegau yn enwedig o ystyried hyd y borfa ar ddechrau'r tymor torri porfa. Gwneir pob ymdrech i osgoi hyn, serch hynny, mae'n anodd ei rheoli pan fydd gwyntoedd uchel.

Due to the size and weight of a kerb-set and the need to ensure the stability of the ground supporting it, no kerb-set can be installed until twelve months after the date of the burial. However, the final decision on the safe installation of a memorial will be the responsibility of the memorial mason.

## Roads and footpaths

Roads and tarmac footpaths are inspected and repairs/ improvements carried out as and when necessary. Grass paths will be maintained as part of the grass cutting regime. All visitors are asked to take personal care and responsibility for their safety while walking along grass footpaths.

## Grass cutting

Please note that the meadow fields in Llwynceilyn Cemetery are only cut twice a year due to the high ecological value of the grassland and the designation of the cemetery as a Local Nature Reserve.

Grass cutting will be carried out on a fortnightly basis between April and September. It is inevitable that on occasions and especially due to the length of the grass at the start of the grass cutting season, grass cuttings may fall onto a memorial. Every effort is made to minimise this,

Wrth I feddau setlo dros y blynyddoedd, bydd rhai adrannau claddu ychydig yn donnog. Gofynnwn felly bod ymwelwyr yn ystyriol o'r amodau hyn a chymryd cyfrifoldeb personol am eu diogelwch wrth gerdded trwy'r adrannau hyn.

## Perthi a llwyni

Mae perthi a llwyni yn cael eu cynnal a chadw dwywaith y flwyddyn yn ôl eu rhywogaethau yn yr haf ac eto yn y gaeaf. Fodd bynnag, os bydd llwyni a pherthi yn achosi rhwystr y tu allan i'r amserlen cynnal a chadw, byddwn yn troi ein sylw atynt ac yn cwblhau'r gwaith angenrheidiol i gynnal urddas y mynwentydd.

## Coed

Mae coed yn cael eu harolygu ac os canfyddir unrhyw risg posibl, bydd y gwaith o ddatrys y risg yn cael ei gynnwys yn yr amserlen yn ôl lefel y risg hwnnw. Fodd bynnag, os sylwir ar broblem a allai achosi perygl ac adroddir yn ei gylch i'r cyngor, gofynnir i swyddog coed arolygu'r goeden a chwblhau unrhyw waith sydd ei angen.

however, prevailing wind conditions sometimes make it difficult to control.

As graves settle over the years, some burial sections will inevitably become slightly undulating. We therefore ask all visitors to be mindful of these possible conditions and take personal responsibility for their safety whilst walking in these sections.

## Hedges and shrubs

All hedges and shrubs are maintained twice per year according to their species in the summer and again in winter. However, where shrubs and hedges may cause an obstruction outside the maintenance schedule we will attend and carry out any necessary maintenance to maintain the dignity of all cemeteries.

## Trees

Trees are inspected and when any potential risk is identified, the work to remove any risk will be scheduled according to the level of risk. However, if a potential problem is noticed and reported, the council's tree officer will be asked to inspect the tree and carry out any necessary work.

Gyda chymaint o goed yn ein mynwentydd, mae'n anochel y bydd dail y coed collddail yn gorchuddio rhai llwybrau troed, ffyrdd a hyd yn oed adrannau beddau. Yn ystod yr hydref a chwymp y dail, mae mynwentydd yn cael eu harolygu ac eir ati i glirio dail yn ôl lefel y risg sydd ynghlwm. Noder y bydd claddedigaethau yn cael blaenoriaeth bob tro.

Efallai y sylwch fod clystyrau o goed wedi cael eu pentyrru mewn mannau ar ymyl rhai mynwentydd. Maen nhw wedi eu creu ar bwrpas i gynnig cynefin i fywyd gwylt.

## Biniau sbwriel

Mae biniau sbwriel yn cael eu gwacau bob wythnos, fodd bynnag, gall fod adegau fel gwyliau banc, Sul y Mamau neu'r Nadolig ac ati, pan fydd nifer yr ymwelwyr yn cynyddu'n sylweddol a bydd y biniau yn llenwi'n gyflym. Bydd staff y fynwent yn mynd ati i wacau'r biniau dan y fath amgylchiadau. Os oes gennych unrhyw bryderon am y biniau sbwriel, cysylltwch â swyddog y fynwent.

With so many trees in our cemeteries, it is inevitable that the foliage of deciduous trees will cover some footpaths, roads and even grave sections. During the autumn and leaf fall, cemeteries are inspected and leaf clearance is carried out according to the level of risk they present. Please note that burials will always take precedence.

You may notice that clumps of wood have been stacked in peripheral areas of some cemeteries. These are deliberately created to provide habitat for wildlife.

## Litter bins

Litter bins are emptied weekly however, there may be times such as bank holidays, Mothering Sunday or Christmas etc., when visitor numbers considerably increase and the bins will inevitably become full. The cemetery staff will carry out additional emptying under such circumstances. If you have any concerns about the litter bins, please contact the cemetery office.

## Cyfleusterau dyfrhau

Mae pibellau dŵr ym mhob mynwent, fodd bynnag, rydym yn cydnabod nad ydynt mewn pob adran claddu. Er nad oes cyfrifoldeb ar y cyngor i ddarparu caniau dŵr, rydym yn darparu rhai, ond maen nhw'n cael eu dwyn ar adegau, felly ni allwn sicrhau bod un ar gael bob tro. Awgrymw'n eich bod yn dod a chynhwysydd arall gyda chi os yn bosibl rhag ofn na fydd can dŵr ar gael.

## Tywydd garw

Rydym yn cydnabod y gofid y gall tywydd garw ei achosi a bod cyflwr y tir yn medru dioddef o ganlyniad yr amodau hyn a tharfu ar fynediad i fedd. Deallwn y bydd galarwyr am barhau i ymweld â bedd anwylyd gwaeth beth yw'r tywydd, ond gall gerdded dros dir mewn tywydd garw gywasgu'r arwyneb, creu effaith niweidiol ar y borfa a chreu amodau mwdlyd fydd yn cymryd amser i'w adfer. Felly gofynnwn yn barchus i ymwelwyr ystyried yn ofalus cyn ymweld â mynwent dan y fath amodau.

## Watering facilities

Water stand-pipes are provided in each cemetery however, we recognise that they are not in every burial section. Although there is no obligation on the council to provide watering cans, we do provide some, however, they are subject to theft and we cannot always guarantee that one is available. We suggest you consider bringing an alternative container with you if possible in the event that a watering can is not available.

## Adverse weather

We recognise the upset that can be caused during inclement weather and that ground conditions can suffer as a result of such conditions and impede access to a grave. It is understandable that the bereaved will still wish to visit the grave of a loved one irrespective of the weather, however, walking over the ground during adverse weather will inevitably compact the surface which will have an adverse impact on the grass and create muddy conditions which will take time to recover. We therefore respectfully ask visitors to carefully consider visiting a cemetery in such conditions.



Gall darparu gwasanaeth claddu urddasol pan fo'r tywydd yn wael fod yn anodd. Serch hynny, byddwn bob amser yn ceisio parhau gyda chladdedaethau a pheidio â'u gohirio, er mwyn y teuluoedd dan sylw. Ymddiheurwn am unrhyw ogif y gall hyn achosi, a byddwn yn ymdrechu'n fawr i sicrhau y bydd yn amharu cyn lleied â phosibl.

Os ystyrir bod y tywydd yn cynrychioli perygl gormodol i'r cyhoedd ac igerbydau, ceidw swyddog y fynwent yr hawl i gau'r mynwentydd a bydd yn gyfrifol am sicrhau bod y cyhoedd yn ymwybodol o hyn trwy gyfrwng hysbysiadau ar y safle, gwefan y fynwent a'r cyfryngau cymdeithasol.

Nid yw'r ffyrdd a'r llwybrau troed o fewn cyffiniau'r mynwentydd wedi cael eu mabwysiadu felly nid ydynt yn rhan o Gynllun Gwasanaeth Gaeaf Adran Priffyrdd y cyngor. Serch hynny, maen nhw'n rhan o asedau'r cyngor ac fel y cyfryw mae gofynion y gwahanol Ddeddfau Atebolrwydd Meddianwyr yn berthnasol.



Providing a dignified burial service during adverse weather can be difficult. However, we will always endeavour to continue with burials and not postpone them for the families involved. We apologise for any upset these conditions may cause and will continue to strive to keep this to a minimum.

If weather conditions are regarded as presenting too high a risk to the public and vehicles, the cemetery officer reserves the right to close the cemeteries and will be responsible for ensuring that the public is made aware of this decision via on-site notices, the cemetery website and social media.

The roads and footpaths within the boundary of all cemeteries are not adopted and do not therefore come under the responsibility of the council's Highways Winter Service Plan. However, they are council assets and as such the requirements of the various Occupiers' Liability Acts apply.

Bydd staff y fynwent yn clirio llwybrau troed a ffyrdd â llaw a gosod graean arnynt er mwyn darparu mynediad diogel i hwyluso claddedigaeth yn ystod eira ac amodau rhewllyd, a hynny'n unig. Ni fydd gweddill y safle yn cael ei drin. Os na fedr staff y fynwent ddarparu mynediad diogel, bydd y gatieu sy'n caniatáu mynediad ar droed ac mewn cerbyd yn cael eu cau a rhoddir gwybod i drefnwyr angladdau ynglŷn â'r penderfyniad i wneud hynny. Gwneir pob ymdrech i sicrhau nad oes rhaid i ni ganslo angladd.

Ymhob achos, p'un ai oes angladd wedi ei threfnu neu beidio, os yw gatieu'r fynwent ar agor/a neu heb glo, bydd hysbysiadau yn cael eu gosod ar bob mynedfa, yn nodi nad yw ffyrdd na llwybrau troed wedi cael eu trin. Felly, bydd pobl yn mynd i mewn ar eu menter eu hun ac yn erbyn gair y cyngor, felly nid yw'r cyngor yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb nac atebolrwydd am unrhyw anaf. Bydd y wybodaeth hon wedi ei chynnwys yn yr hysbysiad uchod.



The cemetery staff will only clear and grit footpaths and roads manually to provide safe access to facilitate a burial during snow and icy conditions. The rest of the grounds will remain untreated. If cemetery staff cannot provide safe access, the pedestrian and vehicles gates will be closed and funeral directors will be notified of this decision, leaving no area treated. Every effort will be made to ensure we do not have to cancel a funeral.

In all cases, where a funeral is taking place or not, if gates to any cemetery remain open and/or unlocked, notices will be posted at all access points indicating that no roads or footpaths have been treated. People therefore enter at their own risk and against council advice, and the council accepts no responsibility or liability for any injury. This information will be incorporated in the above notice.



Mae mynwent Llwynceilyn yn Warchodfa Natur Leol ac mae modd cael mynediad iddi o wahanol fannau sydd y tu hwnt i reolaeth y cyngor. Er bydd y cyngor yn ymdrechu i arddangos rhybuddion, ger y mynedfeydd hyn, neu mor agos â phosibl iddynt, mae'r cyngor yn cynghori y dylid cymryd gofal sylweddol os yw'r cyhoedd yn dewis mynd i mewn i unrhyw safle sydd wedi ei gau. Dylai unrhyw aelod o'r cyhoedd sydd yn mynd i mewn i fynwent dan yr amgylchiadau hyn, gymryd arnynt nad yw unrhyw ffyrdd na llwybrau troed wedi cael eu trin a dylent nodi eu bod yn gwneud hynny ar eu menter eu hunana, ac yn erbyn gair y cyngor.

Mae yna finiau graean ymhob mynwent, i'w defnyddio gan staff y fynwent yn unig.

Os oes gennych unrhyw ofidion ynglŷn â phenderfyniad i barhau i gynnal angladd mewn tywydd garw, dylech gysylltu â'ch trefnwr angladd yn y lle cyntaf neu ffonio swyddfa'r fynwent.

Llwynceilyn Cemetery is a Local Nature Reserve and is accessible at various points that are outside of the control of the council. Although the council will endeavour to display warning notices at, or as near to these access routes if/where practicable and possible, the council advises that extreme caution should be taken if the public choose to enter any site which has been closed. Any member of public entering a cemetery under these circumstances should assume all roads and footpaths have not been treated and it should be noted that they enter at their own risk and against council advice.

There are grit bins in each cemetery for the use of the cemetery staff only.

If there are any concerns regarding a funeral going ahead during adverse weather you are firstly advised to contact your appointed funeral director or the cemetery office.

## Rheoli plâu

Mae mesurau yn eu lle ymhob mynwent o ran delio a materion rheoli plâu fel gwahaddod, llygod, cwningod ac ati, fodd bynnag, ond os oes gan unrhyw ymwelydd bryderon yn ymwneud â'r mater hwn, dylent adrodd am hyn iswyddfa'r fynwent.

## Pest control

Measures are in place in all cemeteries in relation to dealing with pest control issues such as moles, rodents, rabbits etc., however, should any visitor have any concerns relating to this matter they should report this to the cemetery office.



## Cofebion

Dylai cofebion fod wedi eu gwneud o gerrig naturiol o chwarel ac eithrio croes bren.

Seiri meini coffa sydd wedi cofrestru gyda BRAMM (British Register of Accredited Memorial Masons) a hwythau yn unig a ganiateir i gwblhau gwaith yn unrhyw rhai o fynwentydd y cyngor; dylent hefyd fod yn meddu ar drwydded.

Dylid cwblhau gwaith gosod cofebion yn unol â BS8415 ac unrhyw Safon Ddiwydiannol neu God Gwaith sydd yn cydymffurfio â BS8415.

Rhaid gwneud cais am waith coffa ar y ffurflen a ddarparwyd a rhaid i berchennog y bedd neu unrhyw un arall sydd â hawl i wneud y fath gais, yn ôl canllawiau'r cyngor, lofnodi'r ffurflen. Rhaid l'r saer meini coffa cymeradwy lofnodi'r ffurflen a'i chyflwyno i swyddfa'r fynwent er mwyn iddynt ei chymeradwyo.

## Memorials

Memorials should be of natural quarried stone with the exception of a wooden cross.

Only BRAMM (British Register of Accredited Memorial Masons) registered memorial masons are allowed to carry out work in any of the council's cemeteries and should be licenced.

Memorial installation works should be carried out in accordance with BS8415 and any Industry Standard or Code of Working Practice that comply and conforms with BS8415.

All memorial works have to be applied for on the form provided and signed by the registered grave owner or anyone who satisfies the council they have the right to make such an application. The form has to be signed by the approved memorial mason and submitted to the cemetery office for approval.

Dylai'r ffurflen gynnwys darlun o'r gofeb, yr arysgrif a dimensiynau pob elfen ohono. Ni ellir gosod carreg goffa nes bydd ffurflen gais carreg goffa wedi ei chyflwyno a'i chymeradwyo, a bod y drwydded i osod y garreg wedi ei hanfon i swyddfa'r fynwent "cyn" iddi gael ei gosod.

Bydd pob carreg goffa newydd neu un sydd wedi ei hail-osod yn destun archwiliad gweledol a phrawf pwysedd i sicrhau cydymffurfio â'r ffurflen gais a gyflwynwyd a'r safonau gosod. Gofynnir i'r saer maen gymryd unrhyw gamau sydd eu hangen i sicrhau cydymffurfio os adnabyddir unrhyw broblemau, ar draul y saer maen.

Mae swyddog y fynwent yn cadw'r hawl i wrthod unrhyw arysgrif os yw, yn ei farn ef, yn anwedus neu'n amhriodol i'w leoliad.

Mae swyddog y fynwent yn cadw'r hawl, heb rybudd, i dynnu cofeb a godwyd heb ganiatâd ysgrifenedig neu sydd yn amrywio o'r caniatâd ysgrifenedig, a chodi tal am dynnu'r gofeb oddi yno.

The form should include a drawing of the memorial, the inscription and the dimensions of each element of the installation. No memorial can be installed before a memorial application form has been submitted and approved, and the permit to fix the memorial has been delivered to the cemetery office "before" the installation.

Every new or reinstalled memorial will be subject to a visual inspection and a pressure test to ensure compliance with the submitted application form and installation standards. The memorial mason will be asked to take whatever action is necessary to ensure compliance should any problems be identified, at the memorial mason's cost.

The cemetery officer reserves the right to refuse any inscription which in their opinion is improper or inappropriate in the setting.

The cemetery officer reserves the right, without notice, to remove a memorial erected without written consent or which varies from a written consent and to charge for the cost of the removal.



Ni ddylid newid neu ymyrryd ag unrhyw gofeb, o ran y cynllun a gyflwynwyd, unwaith y caiff ei gosod yn y fynwent, a ni chaniateir ychwanegu unrhyw arysgrif pellach heb ganiatâd swyddog y fynwent. Dylid cyflwyno unrhyw arysgrif ychwanegol yn union fel y'i bwriedir ar y gofeb, i swyddog y fynwent.

Perchennog y bedd, a'r perchennog hwnnw'n unig, ac nid y cyngor, sydd yn gyfrifol am y gofeb. Felly, nid cyfrifoldeb y cyngor ydyw, os bydd y gofeb yn cael ei difrodi, onid y gellir profi mai'r cyngor sydd wedi achosi'r difrod, ac yn y fath achos, y cyngor fydd yn talu i'w thrwsio.

Gellir gosod cofebion 16 wythnos ar ôl dyddiad yr angladd ac eithrio mewn achos claddu gweddillion amlosgiad neu osodiad ar system rafft, y gellir ei gosod ar unwaith ar ôl y claddedigaeth ac yn ôl disgrisiwn y saer meini coffa.

No memorial should be altered or interfered with once erected in the cemetery according to the design submitted, and no additional inscription added without the approval of the cemetery officer. A copy of any additional inscription, arranged exactly as intended on the memorial, should be submitted to the cemetery officer.

A memorial is the sole responsibility of the grave owner and not the council. The council therefore shall not be held responsible if it is damaged unless it can be proven that damage has been caused by the council, in which case it will be repaired at the council's cost.

Memorials can be installed 16 weeks after the date of a burial except in the case of an interment of cremated remains or installation on a raft system, which can be installed immediately after the burial and at the discretion of the memorial mason.

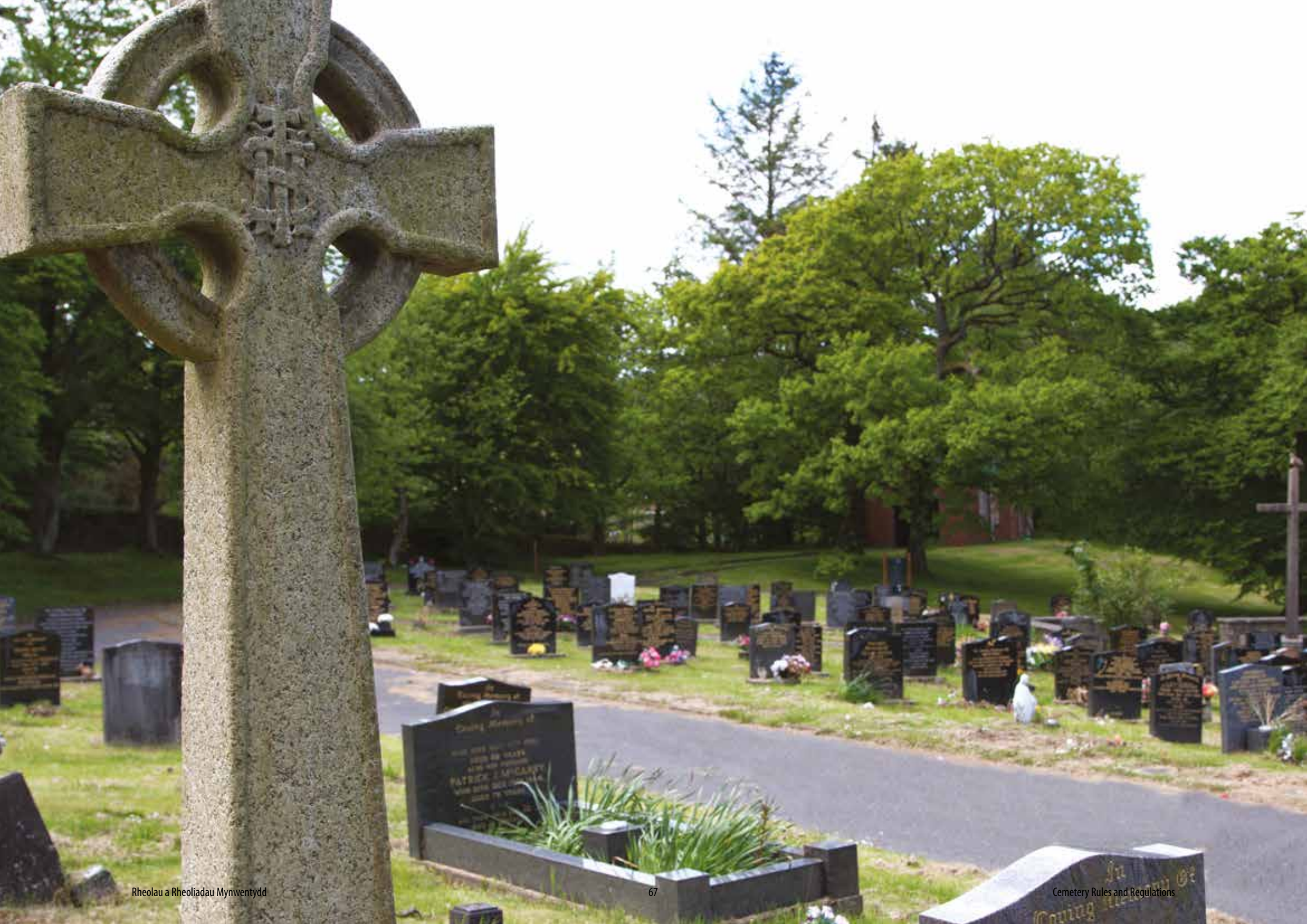
Ni chaniateir gwaith ar gofeb, ymylfaen neu strwythur arall mewn fynwent nac wrth ei mynedfa, heb ganiatâd swyddog y fynwent. Dylid cludo defnyddiau, cofebion, claddgelloedd ac eitemau tebyg i mewn i'r fynwent ar hyd y prif ffyrdd a'r prif lwybrau troed, dan gyfarwyddyd swyddog y fynwent.

Caniateir croesau pren naill ai ar gofeb dros dro neu gofeb barhaol, fodd bynnag, mae angen llenwi ffurflen gais ai'i chyflwyno i swyddog y fynwent. Dylid cadw croesau pren mewn cyflwr da. Os bydd croes bren yn dirywio a dechrau edrych yn anniben, mae'r cyngor yn cadw'r hawl i'w dynnu oddi yno ai'i daflu. Yn yr un mod ag eitemau nas caniateir, ysgrifennir at berchennog y bedd ar un achlysur yn unig a bydd unrhyw groes bren sydd yn cael ei thynnu oddi yno, yn cael ei storio am fis, i'w chasglu gan berchennog y bedd, os na wneir hynny cyn pen tair wythnos. Gwaredir ar unrhyw groesau pren sydd heb eu casglu ar ôl mis. Ni anfonir llythyr os bydd unrhyw achosion dilynol, ond eir ati i waredu ar unrhyw groesau pellach.



No works to a memorial, kerb-set or other structure shall be permitted within a cemetery or at its entrance without the permission of the cemetery officer. All materials, memorials, vaults and similar items should be conveyed into a cemetery along the main roads or footpaths, as directed by the cemetery officer.

Wooden crosses are permitted either as a temporary or permanent memorial, however, an application form needs to be completed and submitted to the cemetery office. Wooden crosses should be kept in good condition. If a wooden cross becomes deteriorated or unsightly, the council reserves the right to remove and discard it. As with unauthorised items, the grave owner will be written to on one occasion only and any wooden crosses removed will be stored for one month for collection if not removed by the grave owner within three weeks. Any wooden crosses not collected after one month will be discarded. Any further incidences will not be subject of a letter and crosses will be removed and discarded once identified.



Rhaid cadw cerrig beddau, ymylfeini neu unrhyw strwythurau eraill mewn cyflwr da ac o safon sy'n bodloni'r cyngor, a hynny ar gost i berchennog y bedd. Mae'r cyngor yn cadw'r hawl i wneud gwaith ar, neu symud unrhyw strwythurau nad ydynt yn cael eu cadw mewn cyflwr da, ac i adennill y costau gan berchennog/perchnogion y bedd.

Bydd math a maint cofeb yn dibynnu ar yr adrannau o'r fynwent a gall hyn newid o bryd i'w gilydd Mae gwybodaeth sy'n ymwneud â'r mathau a'r meintiau sydd ar gael i'w gael gan swyddog y fynwent neu saer meini coffa cofrestredig.

Pan fydd angen ailagor bedd ar gyfer claddedigaeth arall, rhaid tynnu'r gofeb cyn y gellir mynd ati i balu'r bedd yn ddiogel. Yr ymgeisydd fydd yn gyfrifol am yr holl gostau perthynol. Mae'n bosib na fydd angen symud cofeb i gladdu gweddillion amlosgedig neu os y war system rafft.

Yn ogystal â'r uchod gall y cyngor gynnal arolygiadau iechyd a diogelach ar bob cofeb ymhob mynwent. Bydd hysbysiad yn cael ei osod ymhob mynwent i ddweud wrth y cyhoedd pa adran/nau fydd yn cael eu harolygu.

Headstones, kerb-sets, or other structures shall be kept in good order and repair to the satisfaction of the council and at the expense of the grave owner. The council reserves the right to carry out work on, or remove, any structures not kept in good order, and to recover the costs from the grave owner(s).

The type and size of a memorial will depend on the sections of a cemetery and may alter from time to time. All information relating to the types and sizes available can be obtained from the cemetery office or a registered memorial mason.

When a grave needs to be reopened for an additional burial, the memorial has to be removed before grave digging operations can commence safely. The applicant shall be responsible for all related costs. The removal of a memorial may not be required for the burial of cremated remains or if on a raft system.

In addition to the above, the council may carry out health and safety inspections of all memorials in every cemetery. A notice will be placed in each cemetery informing the public of the section(s) to be inspected.

Gall unrhyw un wneud cais i osod plac coffa er cof am anwylyd, ar sedd goffa sydd wedi ei darparu gan y cyngor ar yr amod bod seddau ar gael. Codir tal am y gwasanaeth yma. Os hoffech fwy o wybodaeth, neu i wneud cais am blac coffa, cysylltwch â swyddfa'r fynwent a gofynnwch am ffurflen gais.

## Ymddygiad yn nhir y fynwent

Mae mynwentydd yn fannau tawel sydd yn cynnig lle i ymwelwyr fyfyrto a chofio eu hanwyliaid. O ganlyniad, gofynnwn i ymwelwyr ymddwyn yn unol â hynny a pharchu anghenion eraill.

Mae Gorchymyn Mynwentydd 1977 yr Awdurdod Lleol a'i ddiwygiadau yn datgan na ddylai unrhyw berson:

- greu aflonyddwch yn fwriadol mewn mynwent
- peri unrhyw niwsans mewn mynwent
- ymyrryd yn fwriadol ar unrhyw gladdedigaeth sydd yn cael ei chynnal mewn mynwent
- ymyrryd yn fwriadol ar unrhyw fedd neu gladdgell, unrhyw feddfaen neu gofeb arall neu unrhyw flodau neu blanhigion neu debyg

Where a memorial seat has been provided by the council, anyone can apply to have a memorial plaque installed in memory of a loved one subject to availability. This is a fee chargeable service. If you would like more information or to apply for a memorial plaque, please contact the cemetery office and ask for an application form.

## Conduct in cemetery grounds

Cemeteries provide quiet areas so visitors can reflect and remember their loved ones. Consequently, we request that visitors act accordingly and respect the needs of others.

The Local Authorities' Cemeteries Order 1977 and amendments thereto provides that no person shall:

- wilfully create any disturbance in a cemetery
- commit any nuisance in a cemetery
- wilfully interfere with any burial taking place in a cemetery
- wilfully interfere with any grave or vault, any tombstone or other memorial, or any flowers or plants on any such matter

- chwarae unrhyw gêm neu chwaraeon mewn mynwent
- mynd i mewn i fynwent, neu aros mewn mynwent pan fydd y fynwent ar gau i'r cyhoedd heblaw bod gennych ganiatâd gan y cyngor i wneud hynny

Mae'r gorchymyn yn datgan y bydd y sawl fydd yn mynd yn groes i'r gwaharddiadau sydd wedi eu nodi yng Nghymal 19 (sef Cosbau) Gorchymyn Mynwentydd 1977 yr Awdurdod Lleol yn destun collfarn ddiannod i dderbyn dirwy o hyd at £100 ac os bydd yr achos yn parhau, dirwy o hyd at £10 y dydd y bydd y drosedd yn parhau ar ôl y gollfarn (Noder - gall symiau'r dirwyon hyn amrywio yn y dyfodol).

Bydd pawb sydd yn mynd i mewn i'r fynwent yn atebol i orchymyn a rheolaeth swyddog y fynwent. Mae'n bosib y gofynnir i'r sawl sydd yn mynd yn groes i'r rheolau hyn, adael y fynwent.

- play at any game or sport in a cemetery
- enter or remain in a cemetery at any hour when it is closed to the public unless so authorised by the council

The order provides that every person who contravenes any prohibition specified above together with any prohibition specified in Clause 19 (entitled 'Penalties') of The Local Authorities' Cemeteries Order 1977 shall be liable on summary conviction to a fine not exceeding £100 and in the case of a continuing offence to a fine not exceeding £10 for each day during which the offence continues after conviction. (Note – the amounts of these fines are subject to future variation).

All persons admitted to the cemetery will be subject to the order and control of the cemetery officer. Any persons who infringe these rules and regulations may be asked to leave the cemetery.

Ni chaniateir plant dan ddeg oed onid ydynt dan ofal oedolyn neu berson cyfrifol. Gofynnir i ymwelwyr gadw at y prif ffyrdd a'r prif lwybrau troed ac ymddwyn yn weddus bob amser.

Caniateir cŵn ond rhaid eu cadw dan reolaeth, ac ar dennyn byr bob amser. Cyfrifoldeb y perchennog yw glanhau unrhyw faw ci yn y fynwent.

Children under ten years of age will not be admitted except under the care of an adult or a responsible person. All visitors are asked to keep to the main roads and footpaths and to observe perfect decorum at all times.

Dogs are permitted but need to be kept on a short lead and under control. The owner will be responsible for the removal of any fouling from the cemetery.

## Gwybodaeth Amrywiol

### Gwasanaethau'r capel

Mae'r unig gapel ym Mynwent Panteg. Caniateir hanner awr am wasanaeth. Bydd angen i chi neu eich trefnwyr angladdau drefnu organydd.

### Gweinidogion

Gall perthnasau neu gyfeillion yr ymadawedig benodi Gweinidog eu hunain neu drwy eu trefnwyr angladdau a hynny ar gyfer gwasanaethau claddu, gyda chaniatâd swyddog y fynwent. Y person sy'n gyfrifol am yr angladd dylai wneud yr holl drefniadau gyda'r Gweinidog a ddewiswyd gennych i weinyddu, ac mae hynny'n cynnwys talu'r Gweinidog. I'r perwyl hwn nid oes gan y cyngor unrhyw gyfrifoldeb.

### Plant marw-anedig

Gellir claddu plant marw-anedig yn y bedd a ddarparwyd gan y cyngor at y diben hwnnw am y gost a nodwyd yn yr atodlen ar ffioedd, ar yr amod y cwblhawyd y gofynion angenrheidiol sy'n ymwneud a chyflwyno tystysgrif gan y cofrestrydd, neu orchymyn gan y crwner.

## Miscellaneous information

### Chapel services

The only chapel is at Panteg Cemetery. The time allowed for a service is thirty minutes. An organist will need to be arranged by yourself or your appointed funeral director.

### Ministers

For all burial services, the relatives or friends of the deceased can appoint a Minister themselves or through their appointed funeral director, subject to the approval of the cemetery officer. The person in charge of the funeral should make all arrangements with the Minister intended to officiate including payment to the Minister. The council has no responsibility in this regard.

### Still-born children

Still-born children can be buried in the grave provided by the council for that purpose at the rate provided in the schedule of fees and charges, provided the necessary formalities relating to the production of the certificate from the registrar, or an order from the coroner, have been completed.



#### Prawf dyfnder

Os gofynnir i'r cyngor, a'r cyngor yn gwneud penderfyniad i gynnal prawf dyfnder ar unrhyw fedd, bydd tal yn daladwy gan yr ymgeisydd. Ni chwblheir prawf dyfnder ar fedd heb ganiatâd perchennog y bedd.

#### Tynnu lluniau/ffilmio

Rhaid cael caniatâd swyddog y fynwent cyn mynd ati i dynnu lluniau neu ffilmio mewn mynwent. Mew nachos bedd, claddgell neu gofeb, ni chaniateir heb ganiatâd ysgrifenedig gan berchennog y bedd.

#### Cerddoriaeth

Ni chaniateir cerddoriaeth mewn mynwent onid y ceir caniatâd ysgrifenedig gan swyddog y fynwent. Mae hyn yn ymestyn i addurniadau neu ddyfeisiau eraill sy'n gwneud sŵn (gweler yr adran ar bersonoli bedd ar dudalen 30).

#### Tynnu plethdorchau ar ôl Dydd y Cofio

Bydd plethdorchau sydd yn cael eu gadael o amgylch Cofadail yn cael eu tynnu oddi yn ar ôl pedair wythnos ac yna gwaredir arnynt.

#### Grave depth test

Should the council be requested and decide to test the depth of any grave, a fee will be payable by the applicant. A grave depth test will only be carried out with the permission of the grave owner.

#### Photography/filming

The approval of the cemetery officer needs to be obtained before any photographing or filming in a cemetery. In the case of a grave, vault, or memorial, consent will only be given on production of the written authority of the grave owner.

#### Music

No music will be allowed in any cemetery unless written consent has been obtained from the cemetery officer. This extends to ornaments or other devise that make a sound (see grave personalisation section on page 30).

#### Removal of wreaths after Remembrance Day

Wreaths placed around a Cenotaph will be removed after four weeks and discarded.

## Y Drefn gwyno

Mae'r cyngor wedi mabwysiadu Siarter ar gyfer Galarwyr sydd yn ymrwymiad parhaus i wella safonau'r gwasanaeth mynwentydd i alarwyr. Mae'r siarter yn diffinio' hawl pob unigolyn sydd yn cael profedigaeth; mae'n cydnabod eu hawliau a cheisio darparu cefnogaeth iddynt yn nhermau safon y gwasanaeth y mae'n ei ddarparu.

Dan y Siarter, mae gan bob unigolyn yr hawl i gwyno ynghylch unrhyw anfodlonrwydd neu fethiant sy'n yn gysylltiedig â'u hawliau. Gellir cael copi o'r Hawliau sydd yn y Siarter, drwy gysylltu â swyddfa'r fynwent.

## Trefn gwyno'r Cyngor

Anelwn I ddarparu'r safonau uchaf posibl gyda'r adnoddau sydd ar gael, serch hynny, os ydych, am ba bynnag rheswm, yn teimlo na chyrhaeddwyd y safonau hyn, croesawn eich cwyn mewn ymdrech i:

- Gywiro pethau i chi
- Sicrhau na fyddwn yn gwneud yr un camgymeriad eto
- Gwella'r gwasanaeth i bawb

## Grievance procedure

The council has adopted the Charter for the Bereaved which is a continual commitment to improving the standards of the cemetery service to the bereaved. The charter defines the rights of every individual who experiences bereavement, it recognises their needs and rights and seeks to support the bereaved in the standards of the service it provides.

It is the right under the Charter of the Bereaved for any individual to complain in the event of any dissatisfaction or failure relating to their rights not being offered by the council. Charter Rights can be obtained from the cemetery office.

## Council complaints procedure

We aim to provide the highest standards within the resources available, however, if for any reason you feel these standards have not been met, we would welcome your complaint in an effort to:

- Put things right for you
- Make sure we do not make the same mistake again
- Improve the service for everyone

- Os nad ydym yn medru datrys eich cwyn yn anffurfiol, gallwch gyflwyno cwyn swyddogol yn ysgrifenedig i swyddog cwynion yr adran, neu, fel arall, gallwch lawr lwytho ffurflen o wefan y cyngor

Mae'n ofynnol i staff y fynwent gynnal gweithgareddau claddu a chynnal a chadw'r safle mewn modd gofalgarn a gofalus. Fodd bynnag, os bydd damwain anffodus yn digwydd tra eu bod wrth eu dyletswyddau, mae angen iddynt roi gwybod amdano. Fel arall, os oes gennych reswm i feddwl bod difrod wedi cael ei achosi i gofeb neu eitem ar fedd, oherwydd eu camau hwy, rhowch wybod am y mater drwy ffonio neu alw heibio swyddfa'r fynwent.

Nodwch os gwelwch yn dda, bod y cyngor yn cadw'r hawl i archwilio mynwentydd yn rheolaidd i sicrhau y glynir at y rheolau a'r rheoliadau.

- If we are unable to resolve your complaint informally, you can lodge a formal complaint in writing to the department's complaints officer or alternatively, you can download a complaints form via the council website

The cemetery staff are required to carry out the burial and grounds maintenance activities in a caring and careful manner. If however there is an unfortunate accident while carrying out their activities they are required to report it. Alternatively, if you have reason to think damage has been caused as a result of the operations to either a memorial or item on a grave, please report the matter either by telephone or visiting the cemetery office.

Please note that the council reserves the right to regularly inspect all cemeteries to ensure the rules and regulations are being upheld.

### Cymryd rhan

Mae'r cyngor yn awyddus i sefydlu grŵp 'Cyfeillion y Fynwent' gyda chynrychiolaeth gan bob un o'r pedair mynwent. Byddai'r grŵp cyfeillion yn cael ei ddefnyddio fel cwndid i drafod materion cyfredol y defnyddwyr gwasanaethau a byddai'n cynnig sylwadau ar unrhyw ddiwygiadau i'r rheolau a'r rheoliadau hyn neu newidiadau arfaethedig i wasanaethau. Os hoffech chi chwarae rhan gyda'r grŵp cyfeillion, cofrestrwch eich diddordeb gyda swyddog y fynwent, yn swyddfa'r fynwent neu drwy ebost gan ddefnyddio'r cyfeiriad ebost:

[cemeteryenquiries@torfaen.gov.uk](mailto:cemeteryenquiries@torfaen.gov.uk)

### Getting involved

The council is keen to form a 'Cemetery Friends' group with representation from each of the four cemeteries. The friends group would be used as a conduit to discuss ongoing service user issues and would provide comment on any revisions to these rules and regulations or proposed changes in service. If you'd like to get involved with the friends group, please register your interest with the cemetery officer, at the cemetery office or email using the email address:

[cemeteryenquiries@torfaen.gov.uk](mailto:cemeteryenquiries@torfaen.gov.uk)

## Rhestr Termau

### Adran babanod/plant

darparu ar gyfer claddu baban/plentyn, ac mae adran ddynodedig ar gyfer babanod/plant yn bodoli yn y fynwent.

### Corff

corff person sydd wedi marw neu eu gweddillion amlosgedig sydd wedi eu cludo i'r fynwent i'w claddu.

### Bedd wedi ei leinio â briciau

man claddu a ffurfiwyd yn y ddaear drwy gladdu, gyda wal fewnol o friciau.

### Y cyngor

mae'n golygu Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen.

### Y fynwent

y mynwentydd sydd yn cael eu darparu a'u cynnal a chadw gan y cyngor.

### Swyddog y fynwent

y person sydd â chyfrifoldeb penodol i'r cyngor i reoli'r gwasanaeth mynwentydd.

### Cynllun y fynwent

cynllun pob mynwent unigol fydd yn cael eu cadw yn swyddfa'r fynwent a gellir eu gweld heb dâl yn ystod oriau'r swyddfa.

## Glossary of terms

### Baby/children section

provides for the burial of a baby/child where a dedicated baby/children section exists within the cemetery.

### Body

means the body of a deceased person or their cremated remains brought into the cemetery for burial.

### Brick lined grave

means a burial place formed in the ground by excavation with an internal wall of brickwork.

### The council

means Torfaen County Borough Council.

### The cemetery

means the cemeteries provided and maintained by the council.

### The cemetery officer

means the person who has been delegated responsibility by the council to manage the cemetery service.

### The cemetery plan

means the plan of each individual cemetery which will be held at the cemetery office and can be viewed without charge during office hours.

Adran gweddillion amlosgedig

sydd yn darparu ar gyfer claddu gweddillion amlosgedig yn unig.

Hawl Unigryw i Gladdu

unigryw i gladdu mewn bedd penodol a chaniateir hyn i'r perchennog drwy'r "Deed of Grant".

Bedd

yw'r man claddu a ffurfiwyd yn y ddaear drwy gloddio ac nid oes ganddo wal fewnol o friciau, gwaith cerrig na unrhyw fath o leinin artiffisial arall.

Lle i fedd

yw'r ardal a ganiateir i sefydlu bedd, ac mewn lleoliad a bennwyd gan y cyngor.

Adran ymylfaen

sy'n caniatáu claddu hyd at ddau gorff a hyd at chwe chasgen ychwanegol o weddillion amlosgedig os oes yna ddigon o le. Gellir gosod cofeb ymylfaen lawn ar y bedd ac mae'n gorchuddio'r bedd i gyd.

Adran lawnt

dyma ble caniateir claddu hyd at ddau gorff a hyd at chwe chasgen ychwanegol o weddillion amlosgedig os oes yna ddigon o le. Cofeb o'r fath a ganiateir ar gyfer lawnt yn unig wrth ben y bedd.

Cremated remains section

provides for the burial of cremated remains only.

Exclusive Right of Burial

means the Exclusive Right of Burial in a specific grave and is issued to the owner in the form of "Deed of Grant".

Grave

means a burial place formed in the ground by excavation and without an internal wall of brickwork, stonework or any other artificial lining.

Grave space

means the area allowed for the establishment of a grave and in a position determined by the council.

Kerb section

provides for the burial of two bodies' plus up to an additional six caskets of cremated remains subject to the availability of sufficient space. A full kerb-set memorial can be placed on the grave which covers the whole grave.

Lawn section

provides for the burial of two bodies' plus up to an additional six caskets of cremated remains subject to the availability of sufficient space. A standard lawn type memorial is only permitted at the head of the grave.

#### Y Ddôl (Mynwent Llwyncelyn yn unig)

dyma ble caniateir claddu un corff yn unig a hyd at chwe chasgen o weddillion amloedig wedi hynny. Eirch a gosodion bioddiraddadwy yn unig a ganiateir yn yr adran yma. Ni chaniateir cofebion yn yr adran yma.

#### Bedd a brynwyd

yw bedd y mae'r cyngor wedi caniatáu Hawl Unigryw i Gladdu ynddo.

#### Trosglwyddo hawliau

claddu yw trosglwyddo perchnogaeth ar fedd o ddeiliad gwreiddiol yr hawl unigryw i gladdu i berson neu bersonau eraill.

#### Claddgell yw man claddu

tanddaearol gyda waliau mewnol o friciau â sylfaen concrit sydd wedi ei rhannu i siambrau ar wahân sydd yn cael eu selio mewn ffordd gymeradwy ar ôl pob claddedigaeth, a chaiff y gladdgell ei hun ei selio â gorchuddion drosti.

#### Diwrnodau

gwaith yw'r diwrnodau y mae swyddfa'r fynwent ar agor hy dydd Llun I ddydd Gwener ac eithrio gwyliau banc.

#### Meadow section (Llwyncelyn Cemetery only)

provides for a single body burial only plus up to an additional six cremated remains thereafter. Only bio-degradable coffins and fixtures are permitted in this section. No memorials are permitted in this section.

#### Purchased grave

means a grave in respect of which the council has granted an Exclusive Right of Burial.

#### Transfer of burial rights

means the transferring of the grave ownership from the original owner of the exclusive right of burial to another person or persons.

#### Vault

means an underground burial place with an internal wall of brickwork and a concrete base which is divided into separate chambers each of which is sealed in an approved manner after each interment, and the vault sealed with top covers.

#### Working days

means the days on which the cemetery office is open i.e Monday to Friday, excluding bank holidays.

